

Upravišтво: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Seles-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Odmevi Bukarešte

Francoski in angleški listi o konferenci Male antante
— Zadovoljstvo v Parizu

Pariz, 6. maja. d. Listi objavljajo obšir-
na poročila o konferenci znanjih mini-
strov Male antante v Bukarešti. »Petit Pa-
risien« je objavil razgovor svojega pose-
bnega dopisnika s češkoslovaškim zunanjim
ministrom dr. Benešem, ki je izjavil: »Po-
svetovanja v Bukarešti so me še bolj po-
trdila v prepričanju, da so zveze med dr-
žavami Male antante izredno čvrste. Imel
sem zopet priliko ugotoviti, da je neob-
hodno potrebno v položaju, ki je bil n.
pr. ustanovitve z dogodki zadnjih mesecev,
vzdržati sloga med državami Male antan-
te. In mogel sem tudi ugotoviti, da bo ta
sloga ostala in da obstoja celo v vpraša-
njih, kjer se razhajajo interesi, rešitve, ki
omogočajo združitev v popolnoma politi-
čnih in gospodarskih sporazumih. V
splošnem morem reči, da sem popolnoma
zadovoljen.

List pristavlja še svoj komentar, v ka-
terem pravi med drugim: »Enotnost Male
antante ni samo intaktna, temveč je izšla
iz očajne iz viharja, ki ga je povzročila
nemško-avstrijska ofenziva na gospodars-
kem področju. Veliki mednarodni po-
skusi konference v Bukarešti je v tem, da
je izpolnila pričakovana upanja. Položila
je prvi kamen k stavbi gospodarskega živ-

ljenja zmožne Evrope, ki jo hočejo Fran-
cija in njeni prijatelji postaviti v Ženevi.
London, 6. maja. s. »Manchester Guar-
dian« piše v daljšem uvodniku med dru-
gim, da so imele vse tri članice Male antan-
te nekdanji glavni skupni interes ohraniti
mirovne pogodbe. Države Male antante pa
so sedaj pred novimi problemi in gospodar-
ska vprašanja so postala njihova glavna
skrb. Nadalje razpravlja list o Briandovem
načrtu in pravi: »Vzrok, zaradi katerega
naj bi Briandov protipredlog nadomestil
nemško-avstrijski načrt, namesto da bi ga
izpopolnil, ni popolnoma jasen.«

Pariz, 6. maja. s. »Tempe« označuje
uspehe Male antante kot zadovoljive in
hvali sporazum med tremi državami v vz-
višenih besedah. Konferenca je bila odlična
predigra za debato, ki se bo v kratkem
pričela pred svetom Društva narodov. Ma-
la antanta je zavzela sporazumno stališče
o nemško-avstrijskem carinskem sporazu-
mu. Jugoslavija in Rumunija se v nobe-
nem primeru ne bosta pridružili tej prvi
etapi za germ. Srednjo Evropo. Temu nem-
ško-avstrijskemu načrtu bo Mala antanta
postavila nasproti bistveno gospodarsko
akcijo pravega evropskega pomena na pod-
lagi francoskega načrta.

Banatski Madžari za kralja in državo

Manifestacije lojalnosti naših madžarskih sodržavlja-
nov — Demanti madžarskih izmišljotin

Beograd, 6. maja. p. V Velikem Bečkere-
ku se je vršilo danes impozantno zborova-
nje banatskih Madžarov. Zborovanja se je
udeležilo več tisoč ljudi, zastopnikov vseh
slojev, ki so prišli od blizu in daleč v
slavnostno okrašen Veliki Bečker. To
zborovanje, ki je spontan izraz razpolože-
nja madžarske manjšine v Jugoslaviji, je
dalo zopet nov dokaz, kako neosnovane so
vesti madžarskega tiska, da je obstoj in
razvoj madžarske narodne manjšine v Ju-
goslaviji ogrožen. Stevilni govorniki, ki so
nastopili na shodu, so soglasno naglašali,
da se čutijo Madžari v Jugoslaviji popol-
noma enakopravne državljanke, ki uživajo
vse pravice enako kakor državljani ju-
goslovenske narodnosti.

Zborovanje je vodil in otvoril prelat Ko-
vacz, ki je med viharimi ovacijami zbor-
ovalcev predlagal, da se pošlje vdanostna
brzojavka Nj. Vel. kralju. Prav tako na-

vdušeno so zborovalci sprejeli predlog, da
se odpošlje ministrskemu predsedniku ge-
neralu Živkoviću pozdravna brzojavka z
zahvalo, da se je tako energično zavzel za
enakopravnost vseh narodnosti, ki so zdru-
žene v kraljevini Jugoslaviji. Obenem so
zborovalci izrazili vladni zahvalo za njeno
prizadevanje za omiljenje gospodarske
krize.

Po zborovanju se je razvila ogromna po-
rvorka, ki je krenila po mestnih ulicah ne-
prestano vzklikajoč kralju in Jugoslaviji.

Ta spontana manifestacija jugoslovenskih
Madžarov pa je obenem resen memento
onim madžarskim krogom, ki ali v popol-
nem nepoznanju razmer ali pa naravnost v
želji, ovirati konsolidacijo naše države,
podpirajo ob iznočevanju plačano akcijo
Pavelića in Perčeca, ki mnata med nara-
dom prav nikake zaslonbe.

Nemčija bo zahtevala reparacijski moratorij

Čaka samo še na konec ženevskih konferenc — V Ame-
riki so slej ko prej nepopustljivi do Evrope

Berlin, 6. maja. AA. V inozemstvu so se
razširile vesti, da namerava nemška vlada
zaprositi za moratorij, ki je predviden po
Youngovem načrtu. Nemško časopisje se
za enkrat vzdržuje vsakih komentarjev,
vendar pa naglašajo, da bi se utegnilo to
zgoditi, ker vedno bolj padajo državni do-
hodki in naraščajo izdatki za podporo
brezposelnim. Kolikor je znano, ministrski
svet ni sklepal o tej zadevi. Menijo, da bo
vlada otvorila reparacijsko vprašanje še
le po važnih mednarodnih konferencah v
Ženevi.

Washington, 6. maja. d. Pri razpravah
mednarodne trgovske zbornice je vzbudil
veliko pozornost govor, ki ga je imel novo-
izvoljeni predsednik ameriške delegacije
Strawn. Med drugim je izjavil, da bo
konferenca mednarodne trgovske zbornice
ničesar podzvela glede zmanjšanja vojnih
dolgov ali reparacij. O tem, da bi Ameri-
ka črtala dolge, ne more biti govora.

Kdo bi mogel prepričati 100 milijonov Ame-
ričanov, da si morajo napraviti k vsemu
drugemu še 11 milijard dolarjev vojnih
dolgov? Ljudje v Ameriki so mnenja, da
plačujejo že itak dovolj davkov. Za ameri-
ški trgovski svet je še vedno dovolj časa
misliti na znižanje reparacij, ako bi izšla
pobuda od Nemčije. Bilo bi neobičajno, če
bi načeljem vprašanje znižanja dolgov up-
nili. V ostalem pa plačila vojnih dolgov
niso vzrok gospodarske depresije. Od krize
so prizadete tudi države, ki niso zapletene
v plačevanje vojnih dolgov. Končno je iz-
javil Strawn, da bi našla Nemčija med
ameriškim trgovskim svetom razumevanje,
če bi bila učinkovito prisiljena zaprositi za
moratorij. V ameriških krogih konference
mednarodne trgovske zbornice izrečno opo-
zarjajo, da bi bila izprememba razpolo-
ženja ameriškega prebivalstva sprito gro-
zeče pomnožitve davkov izredno težka, za-
radi česar se more vršiti le počasi.

Zanimiv preokret v Rumuniji

Vlada ne bo šla na volitve samostojno, temveč v koali-
ciji z liberalci — Slabi izgledi za caraniste

Bukarešta, 6. maja. M. Ministrski pre-
sednik Jorga je dokončal svoje priprave
za parlamentarne volitve. Sklenil je spo-
razum z liberalno stranko, s katero bo
vladna grupa nastopila s skupnimi kandi-
datnimi listami. Jorga je zagotovil libe-
ralni stranki 85 mandator. Vest o tem spo-
razumu je napravila na ostale politične kro-
se naravnost porazen vtis. Ta sporazum
menja volilni položaj iz temeljev in zelo
ogroža uspeh ostalih strank, ker je jasno,
da računa vlada tudi sama z dovolj velikim
številom mandator, tako da bo imela v bo-
docih parlamentu zanesljivo večino.

Vlada bo v prihodnjih dneh objavila svoj
volilni program, v katerem bo napovedala,
kakor je ministrski predsednik Jorga iz-
javil v razgovoru z zastopniki inozemskih
listov, brezobziren proti strankarski oligar-
hiji, korupciji in protekcionizmu. Najbolj
ogrožena se čuti narodna kmetijska stran-
ka, ki računa že v naprej z veliko izgubo
glasov, čeprav je bila v dosedanjem parla-
mentu najmočnejša stranka. Mnogo bo ško-
dovala Manjevi stranki tudi ločena akcija
ustanovitve te stranke prof. Sterea, ki je
osnoval svojo lastno stranko v Besarabiji,
kjer je zelo popularen in kjer bo po sodbi
političnih krogov skoro gotovo dobil veči-
no glasov. Splošno sodijo, da Manjeva
stranka zaradi tega v Besarabiji ne bo do-
bila niti enega mandata. Podobno je, da so
s tem priprave za volilno kampanijo kon-
čane in da se bo v prihodnjih dneh pričela
agitacija med volilci.

Bukarešta, 6. maja. g. Finančnemu mini-
stru Argetoiu je bilo danes začasno po-
verjeno vodstvo notranjega ministertva. To
imenovanje je izzvalo v opozicijskih kro-
gih veliko vznemirjenje, ker je Argetoiu
znan kot močnejši roke v vojniemo boju.
Pogajanja za sestavo volilnih kartelov
so več ali manj zaključena. Jorgova
vlada bo z obema frakcijama liberalne
stranke postavila skupne volilne liste.

Bivši nemški prestolonaslednik v Italiji

Curih, 6. maja. g. List italijanskih poli-
tičnih emigrantov »Libera Stampa« objavlja
vest, da biva bivši nemški prestolona-
slednik že nekaj časa v Italiji, kjer je bil
ponovno sprejet v rodbinski krogu ita-
lijanskega kralja. Vlada je dala bivšemu
prestolonasledniku fašistično častno spre-
stvo. Bivši prestolonaslednik se je kot
oficijski gost v spremstvu princeze Jolande
udeležil velike konjske dirke v Rimu.
Fašističnemu tisku so oblasti namignila,
naj bivanja bivšega nemškega prestolona-
slednika v Italiji ne komentira in sploh
o njem čim manj poroča.

Krilenko komisar za pravosodje
Moskva, 6. maja. g. Vrhovni državni to-
žilec Krilenko, ki je nastopal v mnogih ve-
likih procesih, je imenovan za ljudskega
komisarja za pravosodje.

BRIANDOV GOSPODARSKI NAČRT

Zanimive nemške in angleške informacije — Gospodarski blok sred-
njeevropskih industrijskih in agrarnih držav

Berlin, 6. maja. d. Po informacijah me-
rodajnih berlinskih političnih krogov je
francoska akcija proti avstrijsko-nemški
carinski uniji v polnem teku. Sedaj so po-
stale znane nekatere podrobnosti gospo-
darskega načrta, ki ga je izdelal Briand in
o katerem je francoski ministri svet že
ponovno razpravljali. Kakor se govori, ob-
stoja ta gospodarski načrt v glavnem iz
naslednjih petih točk: 1. po državni upravi
organiziran nakup žita v južnovzhodnih
evropskih agrarnih državah, 2. prednostne
carine za uvoz južnovzhodnega evropskega
žita, 3. ustanovitev mednarodnega agrar-
nega kreditnega zavoda, ki naj bi financiral
evropsko poljedelstvo, 4. splošna pove-
nitev produkcijskih in obratnih kreditov
tako v evropskih industrijskih državah ka-
kor tudi v evropskih konzumnih državah,
5. ustanovitev mednarodnih industrijskih
kartelov, ki naj bi skrbeli, da bi si ne kon-
kurirale posamezne evropske industrije,
temveč bi kontingentirale svojo produkcijo
in oddajo proizvodov.

London, 6. maja. d. Polagoma postajajo
znane podrobnosti o Briandovem načrtu
proti nameravani avstrijsko-nemški carin-
ski uniji. Glavni predlogi, ki jih namerava
francoski zunanji minister predložiti svo-
jim tovarišem v Ženevi, so naslednji: 1.
prednostna tarifa za kmetijske proizvode
Male antante in Madžarske, 2. prednostne
carine za industrijske proizvode Avstrije
in Češkoslovaške v gospodarskem področ-
ju Male antante in Madžarske, 3. medna-

rodni kreditni zavod za potrebe agrarnih
držav in obeh industrijskih držav Avstri-
je ter Češkoslovaške.

»Daily Herald« se bavi v daljšem članku
z Briandovim načrtom proti avstrijsko-
nemški carinski uniji in naglašajo, da je cilj
tega načrta omogočiti Avstriji samostojno
gospodarsko življenje, tako da bi ne na-
sedla nemškimi vabam in se ne bi vezala z
Nemčijo tako tesno, kakor je bilo namera-
vano s carinsko unijo. Načrt določa ob-
sežne sanacijske ukrepe za agrarne države
in za Avstrijo in Češkoslovaško, ker pred-
laga tudi gotove ukrepe kot ekvivalent
Nemčiji za one gospodarske ugodnosti, ki
bi jih sicer imela iz avstrijsko-nemške ca-
rinske unije. Načrt precej obširno govori
o kreditnih operacijah za agrarne in indu-
strijske države. List priporoča angleški
vladi, naj dobro prouči, kakše posledice bi
imelo uresničevanje tega načrta za angleško
zunanjo trgovino.

Diplomatski dopisnik »Daily Telegraph«
poudarja, da se zavzema Briand v svojem
načrtu za uveljavljenje preferenčnih carin
za agrarne države Srednje Evrope. Slike
preferenčne carine naj bi se uvedle tudi
za industrijske proizvode Avstrije in Če-
škoslovaške. Kreditne operacije za agrarne
in industrijske države naj bi se izvršile
po mednarodni banki. Pisec prihaja do za-
ključka, da bi takšna izvedba Briandovega
načrta resno ogrozila izvoz angleških in-
dustrijskih izdelkov.

Varšava, 6. maja. d. V poljskih gospo-

darskih krogih je izzval francoski predlog
o novi gospodarski organizaciji Evrope ži-
vahno zanimanje. Splošno prevladuje mne-
nje, da bo ta načrt lahko izvedljiv, kar se
tiče Poljske. Računajo tudi na to, da bo v
okvirju tega načrta lažje doseči trgovski
sporazum s Češkoslovaško, ker nudi tako
široka organizacija mnogo večjo možnost
sporazuma, kakor pa sklepanje pogodb v
dvoje.

Umesten švedski predlog

Ženeva, 6. maja. AA. Tajništvo Društva
narodov je prejelo predlog švedske vlade,
naj se vse države obvezujejo, da bodo v ča-
su mednarodnih kriz zatirale vso agitacijo,
ki bi utegnila poslabšati položaj. Države
naj bi v mirnem času vodile široko zasno-
vano propagando v korist miru in medna-
rodnega sporazuma.

Poljska in carinska unija

Varšava, 6. maja. g. Po povratku pre-
sednika republike Mościckiego in ministrske-
ga predsednika Slavaka iz Gornje Slezijske,
so se nadaljevala posvetovanja o prelohi po-
litičnih, v glavnem pa o gospodarskih vpra-
šanjih. Konferenca gospodarskih ministrov
se je bavila z nameravano nemško-avstrijs-
ko carinsko unijo. Kakor zatrjujejo v po-
učnih krogih, je bilo na konferenci skle-
njeno, da bo Poljska v kratkem podzvela
odločne korake proti realizaciji tega na-
črta.

Nemčija vztraja pri načrtu carinske unije

V Berlinu in na Dunaju zatrjujejo, da carinski načrt ne
more biti predmet licitiranja

Berlin, 6. maja. d. Državni odbor nemške
ljudske stranke za trgovino in industrijo je
imel večeraj sejo, ki se je udeležil tudi
zunanji minister dr. Curtius. V svojem po-
ročilu o carinskem in trgovsko-političnem
položaju je navajal dr. Schneider, da bo na-
meravana avstrijsko-nemška carinska unija
po njegovem mnenju zaključena meseca
junija ter jeseni ratificirana od parlamen-
ta na Dunaju in Berlinu, tako da bo sto-
pila v veljavo meseca februarja ali aprila
prihodnjega leta.

V zvezi s Schneiderjevim poročilom je
zunanji minister dr. Curtius v zapuhtih iz-
javah izjavil, da celotni svet trgov-
sko-političnih vprašanj. Glede na nemško-
avstrijski carinski dogovor je omenjal bli-
žnje razprave pred evropsko komisijo in
svetom Društva narodov v Ženevi. Izjavil
je, da se delo za izvedbo carinskega dogo-
vora z Avstrijo nemoteno nadaljuje ter po-
udarjajo, da sta nemška in avstrijska vlada
odločeni izvesti svoj dogovor z vsemi sla-
mi.

Praga, 6. maja. d. »Prager Tagblatt« je v
svojem večeršnjem uvodniku trdil med
drugim, da je v Avstriji in Nemčiji mno-
go dobro poučenih politikov, ki zelo ostro
kritizirajo načrt carinske unije in vidijo

edino korist v tem, da more načrt primesti
obema državama kompenzacije antante, ka-
kor se je to zgodilo pri načrtu priključitve
Avstrije k Nemčiji l. 1921. K tej vesti je
»Prager Tagblatt« prejel od nemškega po-
slanika v Pragi izjavo, ki pravi: »Po po-
novnih objavah merodajnih berlinskih kro-
gov ne misli nihče na to, da bi napravil
na kakršnokoli način načrt avstrijsko-
nemške carinske unije za predmet kompro-
misov. Berlinska vlada ne zasleduje s svo-
jim načrtom nobenega drugega namena ka-
kor edinele uresničevanje carinske unije. Če
se na drugi strani pojavljajo nadaljnji na-
črti v zvezi s tem, je nemška vlada pri-
pravljena sodelovati pri njihovem prouče-
vanju, toda na predlogu carinske unije z
Avstrijo ne morejo ničesar izpremeniti.«

Dunaj, 6. maja. AA. Tukajšnji politični
krog poudarjajo, da so v poročilu, objavlje-
nem v »Matinuc«, o razgovoru med
Sauerweilom in avstrijskim kancelarjem
Schobrom nekatere netočnosti. Kancelar ni
dejal ničesar, iz česar bi se moglo sklepati,
da bo ustavljeno delo na izvedbi carinske-
ga sporazuma. Res je le, da je dr. Scho-
ber izjavil, da prizadeva državni uradi
intenzivno proučevanje ta gospodarski na-
črt.

Pomorska pogajanja v Londonu

Danes se zopet sestanejo francoski, italijanski in angleški delegati v
Londonu k razpravi o pomorskem sporazumu in zadnjih predlogih
posameznih vlad

Pariz, 6. maja. AA. Jutri bodo skušali
v Londonu obnoviti francosko-angleško-ita-
lijanska pogajanja za končni sporazum o
pomorskem trojnem dogovoru. V sredo je
odpotoval v London francoski delegat Mas-
sigli, ki se bo sestal z italijanskimi in an-
gleškimi delegati. Pred odhodom je imel
dolgo konferenco z zunanjim ministrom
Briandom, s mornariškim ministrom Du-
montom in z ministrskim predsednikom
Lavalom. O poteku te konference niso zna-
ne podrobnosti. Prav tako se ni zvedelo
kake instrukcije je prejel Massigli in kake
koncesije je pripravljena dati Francija v
vprašanju zastarelih vojnih ladij. Komen-

tariji časopisov so zelo optimistični, dasi
ne čele popolnoma mnenja vladnih kro-
gov. Listi naglašajo, da Francija ne sme
popustiti ter priznavajo, da bodo razgovori
francoskega delegata z angleškimi in
italijanskimi tovariši na vsak način odpr-
li pot za odkritosrčno razpravo o spornih
vprašanjih med Hendersonom, Briandom
in Grandjem.

V »Echo de Paris« je Pertinax objavil
članek, kjer pravi, da je Anglija priprav-
ljena koncedirati Franciji v vprašanju
interpretacije osnutka sporazuma, da se
pa za enkrat še ne ve, kako bi morala
Francija plačati koncesije.

Delo češkoslovaškega parlamenta

Zvišanje davka na bencin in uvoznih carin na avtomobile — Pred
novim ekspozicijem dr. Beneša

Praga, 6. maja. h. Senat se je na večeraj-
šnji in današnji seji bavil z osnutkom za
zvišanje davka na bencin in s fondom za
gradnjo cest. Razprave so teklo gladko in
mirno in nikjer ni prišlo do spora z repu-
blikanskimi senatorji. Splošno se je nam-
reč pričakovalo, da bodo nastopili proti
osnutku, ker niso bile izpolnjene njho-
ve svojačasne zahteve. Zaradi odobritve
teh predlogov se je situacija bistveno
zboljšala.

Jutri popoldne se bo sestal zunanji od-
bor senata ter končal debato o zadnjem
dr. Beneševem ekspoziciji glede na načrt
nemško-avstrijske carinske unije. Ni iz-
ključeno, da bo minister dr. Beneš jutri
zopet govoril ter izpopolnil svoj ekspoz-
e s poročilom o uspešnih konferencah zunan-
jih ministrov Male antante.

Poslanska zbornica bo zasedala jutri in
v petek ter razpravljala o raznih zakon-
skih predlogih in sicer o osnutku poljedel-
skega značaja ter o naknadnem dogovoru
k trgovski pogodbi s Francijo, ki bo znat-
no zvišal davek na uvoz avtomobilov. Na-

daljnja parlamentarna dela so odvisna od
ministrskih konferenc, ki pa očividno pote-
kajo zelo ugodno.

Poljski narodni praznik

Varšava, 6. maja. d. Ob priliki današnje-
ga narodnega in državnega praznika v pro-
slavo osvoboditve Gornje Slezijske, so se vr-
šile po vsej Gornji Slezijski velike svečanosti.
Pri tej priliki je imel tudi predsednik re-
publike Mościcki velik govor, v katerem je
slavil junatstvo poljskih vstajev v Gornji
Sleziji in izrazil prepričanje, da bo ves na-
rod kot en močan branil nedotakljivosti Pol-
jske, če bi si kdo usodil kršiti nerazdelj-
vost Gornje Slezijske in ostale Poljske.

Borba proti prohibiciji na Finskem

Helsingfors, 6. maja. AA. Predsedniku
finske republike so izročili zbirko 158.000
podpisov za odpravo prohibicije. Predsed-
nik je dejal, da ne more omalovaževati ta-
ko močnega izraza javnega mnenja in da
bo to vprašanje resno proučil.

Otvoritev kolonijalne razstave v Parizu

Pariz, 6. maja. AA. Popoldne je predse-
dnik Doumergue ob streljanju topov otvoril
kolonijalno razstavo v Vincensnem gozdu.
Pri otvoritvi so bili med drugimi tudi mar-
šal Lyauthey, italijanski princ Di Scaloa, mi-
nistrski predsednik Laval itd. Ministrski
predsednik je imel govor, v katerem je po-
udarjal delo Francije v korist solidarnosti
v kolonijalni politiki. Razstava bo odprta do
jeseni in pričakujejo, da jo bo posetilo več
milijonov ljudi. Otvoritveni slovesnosti so
prisostvovali tudi anameki kralji, diplomats-
ki zbor, vsi člani kabineta in druge odlič-
ne osebnosti.

Italijanski proračun za vojsko

Pariz, 6. maja. AA. Havas poroča iz Rima:
Proračunski poročevalci vojnega ministrstva
Baistrocchi je v svojem poročilu primerjal
italijanski vojni proračun za l. 1931./32. z
vojnimi proračuni nekaterih drugih držav.
Med drugim je naglašal politično silo mili-
ce in dejal, da se rekruti ne bi smeli šteti v
efektivno vojsko. Poudaril je, da stane
francoska vojaška organizacija 4,9 milijar-
de na leto, italijanska pa samo 2 in pol mi-
lijarde. Nadalje je silno pohvalno omenjal
organizacijo jugoslovenske armade.

Strankarska razcepljenost v Bolgariji

Sofija, 6. maja. AA. Takoj, ko se je kon-
čala vladna kriza, so se začela sestajati
vodstva raznih političnih strank ter se
mirno pripravljati na predstojajoče volit-
ve, ki so razpisane za 21. junij. Večina
strank je sklicala že svoje glavne odbore.
Tako je imel sejo danes glavni odbor de-
mokratske stranke Malinova in liberalne
frakcije Smilova, med tem ko je Korčev
sklical glavni odbor svojega krila liberal-
ne stranke na sejo 17. maja.

Bivši minister Tončev, ki se je vrnil v
domovino, je osnoval tretjo frakcijo libe-
ralne stranke. Pozval je obe že obstoječi
krili liberalne stranke k skupnemu nasto-
pu ob volitvah in k formaciji velike in
močne liberalne stranke. Krilo Smilova je
ta poziv že odbilo.

V vrstah radikalne stranke je opažati ja-
ko strujo, ki želi za volitve koalicijske
zemljoradniški. Glavni odbor stranke je
sklenil počakati na tozadevno inicijativo
zemljoradnikov.

Sofija, 6. maja. AA. Ministrski svet je
razpravljal o ukinitvi obrednega stanja v
Custendilu in Petricu. O tem je razprav-
ljal zaradi predstojajočih volitev. Ministrski
svet je natančno vprašal, da prouči položaj
in poroča ministrskemu svetu.

Mezdne borbe v Poruhrju

Berlin, 6. maja. AA. Po vestih iz Essena
v poruhrjski rudarski industriji ni prišlo
do sporazuma med delavci in delodajalci
o novih znižanih plačah. Delodajalci so
odbili pogoje, ki so jih postavili delavci.
Zato mora na podlagi zakona priti do pri-
silne poravnave, ki se bo izvršila sredi
maja. Vlada bo po zakonu imenovala ar-
bitra, katerih odločitev je nepriizgovorna. Prav
tako so se razbila pogajanja v kovinski
industriji v Poruhrju in bo tudi tam mo-
rala vlada posredovati.

Kritičen položaj v Egiptu

London, 6. maja. g. »Daily Telegraph«
poroča, da postaja položaj v Egiptu zelo
kritičen in se je bati novih nemirov. Mi-
nistrski predsednik Sidki paša je napove-
dal energične ukrepe za udušitev nacijo-
nalističnih demonstracij, ki jih prireja-
vadžisti. V Tali je prišlo večeraj pri slični
demonstraciji zopet do krvavih spopadov
med demonstranti in policijo. Več demon-
strantov je bilo od strelcov hudo ranjenih.

Bukareška konferenca

Ljubljana, 6. maja. Konferenca zunanjih ministrov Male antante v Bukarešti je znova dokazala in potrdila enotnost in solidarnost ne le vodilnih politikov in državnikov, temveč tudi politične javnosti vseh treh držav. V teku desetletnega obstoja zveze ni manjkalo v inozemstvu skeptičnih in celo škodoželjnih glasov, ki so s stalnim naglašanjem nekega skritega nasprotstva med temeljnimi interesi držav Male antante skušali izzvati javna nasprotstva. Manjako tudi ni sirenskih glasov, ki so skušali izvabiti tega ali onega iz tročlanske zveze v kak drug tabor. Slična prizadevanja pa so se vselej razbila in izjalovila, kajti osnovni interesi medsebojne zveze držav Male antante so se izkazali za tako trdne, da so najboljši opravičili desetletni obstoj prijateljskega sporazumnega sodelovanja.

Deseto leto obstoja Male antante pa je znamenito tudi po tem, da se je zveza izkazala kot uspešno sredstvo za reševanje zadev, ki gredo daleč preko okvira prvotnega namena ob nje ustanovitvi. Ustvarjena kot protiutež avstrijskim in madžarskim prizadevanjem za vzpostavitev Habsburžanov in revizijo mirovnih pogojev, je Mala antanta segla v zadnjih letih preko svojih prvotno ozko zamišljenih ciljev ter letos na primer uspešno obravnavala tudi vprašanje avstrijsko-nemške carske unije, problem, ki stoji danes v ospredju evropske pozornosti in ki se bo v bližnji bodočnosti razpravljati pred poklicanim mednarodnim forumom.

Mora se priznati, da je položaj letos dosti različen od dosedanjih in nasprotniki Male antante so si baš iz te okolnosti obetali uspeha svojemu stremeljenju, ki teži za razbitjem ali vsaj razrahljanjem tročlanske zveze Jugoslavije, Rumunije in Češkoslovaške. Videli smo, kako so posamezne izmed imenovanih treh držav z različno mero odločnosti odklonile nemško zamisel gospodarske »Mitteleuropae«, ki naj bi ji nedvomno sledila v doglednem času tudi politična Srednja Evropa, kakor si jo Nemci zamišljajo v svojih smelih sanjah, ne upoštevajoč življenjskih interesov drugih evropskih držav. To različno mero odločnosti pa je bila pripisati le večji ali manjši intenziteti občutka neposredne nevarnosti ene ali druge države, morda tudi različnim na-

zorom glede taktike, v bistvu pa je bilo pojmovanje enako v Bukarešti, Pragi in Beogradu in je bil zato kar kmalu dosežen sporazum o enotnem in složenem postopanju.

Tudi na ta videz divergiranja so nasprotniki Male antante trdno zidali, zato je njih razočaranje po bucareški konferenci tem večje. Javnosti je iz uradnih komunikacij bucareške konference že znano, da so odgovorni voditelji zunanje politike vseh treh držav odločno poudarili in priznali dosedanje uspehe na polju vzajemnega sodelovanja ter sklenili, da bodo v bodoče postopali v še tesnejšem medsebojnem kontaktu, pri čemer se bo zveza treh držav znatno poglobila. Predvsem je važno, da bodo države Male antante nastopile pri razpravi o avstrijsko-nemški carski uniji enotno tako pred Društvom narodov in pred evropsko komisijo, kakor pred vsakim mednarodnim forumom, ki bi se bavil s tem važnim problemom. Mala antanta se bo s tem izkazala kot močnoga zaščita evropskega miru in sedanjega političnega ravnotežja, ustanovitvenega na mednarodnih pogodbah.

Nič manjšega pomena pa ne bo za izločitev gospodarske krize v notranjosti držav Male antante sklep, ki zahteva čim prejšnjo uvedbo preferenčnega carskega sistema pri izvozu kmetijskih pridelkov. V tem pogledu je bucareška konferenca ponovno naglasila resolucijo v Sinaji ter bo zapadne države uverila o potrebi uvedbe preferenčnega sistema, ki ga je Nemčija hotela tako večje izrabiti za svoje politične cilje. Ta enotnost in soglasje v vseh skupnih političnih vprašanjih sta prišli posebno do izraza v zaključnih govorih treh zunanjih ministrov, da je v današnjih časih burnih političnih dogodkov enotno postopanje držav Male antante tako v interesu evropskega miru, kakor v interesu vseh treh držav, tedaj trdne osnove tudi za bodoče sodelovanje več ko dovolj.

Ravnokar minula bucareška konferenca, pripravljena in izvršena brez zunanje pompe, je bila res močna preizkušnja za Malo antanto. Zadoščenju moramo ugotoviti, da je prestala zveza to preizkušnjo nad vse zadovoljivo in s tem utrdila svojo močno in vedno močnejšo pozicijo v evropskem življenju.

Sestanek na Severnem tečaju

Pogodba, kakršne zgodovina še ne pozna — »Nautilus« in »Zepelin« na severnem tečaju

Monakovo, 6. maja AA. Danes je bil v mali sobi nekega hotela podpisan dogovor za historični sestanek podmornika »Nautilus« in zrakoplova »Grofa Zeppelina« na Severnem tečaju.

Dr. Eckener, ki je podpisal pogodbo v imenu Zeppelinske družbe, je poudaril znanstveni značaj te ekspedicije in izjavil, da bo skušal dosegati, ali so vodilji zrakoplovi primerno sredstvo za polarne ekspedicije in če je možen njihov pristanek in povratek. Zrakoplov bo opremljen z vsem

potrebim za primer, da se ne bi mogel vrniti. S seboj bo vzel gorke obleke, sani, čolne itd. Pri poletu bodo zastopane štiri države: Anglija, Zedinjene države, Rusija in Nemčija. Posadka zrakoplova bo imela 45 moč. Ker je zrakoplov mnogo hitrejši od podmornice, bo »Grof Zeppelin« zapustil stolp za pristajanje v Franc Jožefovi zemlji šele potem, ko bo podmornica le še dva dni oddaljena od Severnega tečaja, kar se bo zgodilo najbrž sredi julija.

Vatikan in fašizem

Rim, konec aprila.

Komaj dve leti sta minuli odkar sta fašizem in papeštvo podpisala pod arkadami starega Laterana znamenito pogodbo, ki naj bi napravila konec dolgoletnemu sporu med Vatikanom in Kvirinalom. Lateranska pogodba naj bi obenem pomenila mejnik v odnosih med cerkvijo in državo v Italiji. Vseposvoda se je tedaj govorilo o »conciliazione« o spravi med posvetnim in duhovnim svetom. Danes, dve leti po podpisu lateranske pogodbe vidimo, da je bila »conciliazione« le kratkotrajna.

Fašizem je načel vatikansko vprašanje, ko je prejel razbil politično moč cerkve v Italiji in jo iztisnil iz vsega javnega življenja. Ko se je Mussolini začel pokajati s Pijem XI, tedaj o nekdanji tako močni stranki popularov, ki je pri zadnjih svobodnih italijanskih volitvah še zbrala 107 poslancev, ni bilo več sledu. Zato je mislil, da lahko mirne duše pristane na obnovitev suverene papeške države. Kmalu pa se je pokazalo, da je podcenjeval moč in vpliv Vatikana: sprava je ostala na papirju in staro sovraštvo se je začelo pojavljati v novih oblikah.

Značilno ilustracijo sedanjih odnosov obeh nasprotnikov nudi karikatura v rimskem listu »Lavoro Fascista«, organu fašističnih korporacij in njihovega ministra Bottaja. Pred nekaj dnevi je ta list zaključil vehementno gonjo proti katoliški akciji (Azione Cattolica), edini nefasistični organizaciji, ki danes še obstaja v Italiji, s sliko, ki predstavlja fašista, kako z ogromno gorjako grozi duhovniku, katerega nos se za do tal. Spodaj pa stoji besedilo: »Katoliška akcija skuša organizirati delavce. Igra je zelo nevarna.«

Ako upoštevamo novinarske razmere v fašistični Italiji, ni dvomiti, da je duce sam vsaj dovolil če ne celo inspiriral šalo z gorjajo in dolgim nosom. V dolgi vrsti članov je »Lavoro Fascista« namreč doživel katoliško akcijo, da skuša zbrati razbite klerikalne politične sile ter jih organizirati tako, da bi v pripravnem trenutku lahko zamenjali fašiste na oblasti. Vatikanu glasilo »Osservatore Romano« je te obdolžitve najprej skušalo osmešiti kot aprilsko šalo, potem pa je odgovorilo tudi resno in izjavilo, da Katoliška akcija ni politična stranka, temveč samo sodelovanje laikov pri apostolatu cerkve. Katoliška akcija nima nobenih posvetnih ali celo političnih interesov, ampak se peča samo z verskim življenjem vernikov.

Seveda ta izjava fašistov ni pomirila in v Vatikanu samem vedo najbolje, da fašistični napadi niso le aprilske šale. Nasprotstva so tudi docela umiljiva in prav za prav nujna. Razdelitev človeškega življenja v dve popolnoma ločeni polji, duševno in posvetno, od katerih pripada prvo samo cerkvi, a drugo državi, je popolnoma nemogoča v režimu, kakor je fašistični, po

fašistični ideologiji ni naloga države samo v skrbi za telesno blagobit državljanov, ampak tudi za duševno življenje, zlasti za vzgojo, izobrazbo in oblikovanje mišljenja v nacionalističnem in fašističnem duhu. Katoliška vera je bila sicer res proglašena za državno vero; cerkvena poroka je zopet obligatna; kongregacije so dobile nazaj svoje imetje; kardinalom je država urenila kraljevska stanovanja; šola je prišla pod večji vpliv cerkve in Vatikan je dobil izplačani 2 milijardi lir odškodnine ali nekatere odpravnine. Mussolini je papežu popustil tudi v tem, da je odpravil državni praznik 21. septembra, ki je predstavljal v predfašistični Italiji simbol narodnega uedinjenja. Vse to pa so bile le zunanosti, ki niso mogle preoblikovati tudi bista odnošajev med fašizmom in cerkvijo. Zato so se trenja prav kmalu pokazala.

Fašizem skuša sedaj izpodrinuti cerkev na vseh poljih, ki jih smatra za svojo domeno. Lasti si izključno vzgojo mladine, vplivati hoče na versko življenje, zlasti tudi na znanje politiko Svete stolice. Vatikan seveda z enako energijo brani svoje interese in svoje pozicije. Odločil se je celo k učinkoviti protiofenzivi s tem, da skuša potom katoliške akcije zopet zbrati armade, ki so nekdanje sledile zastavam popularov. Katoliška akcija v Italiji se je začela sistematično udeleževati tudi na socialnem polju in nudi delavcu in kmetu v primeru potrebe tudi gmožno podporo. Toda fašistična država ima svoje sindikate in korporacije, katerim pripada izključno pravo, da se bavijo z vprašanjem dela in pomoči. V vsaki drugi organizaciji, ki zaide na to polje, vidi zato tekmovalko korporacijam, v njenem delu pa rovarjenje proti osnovam fašistične države. Papež sam je moral nastopiti v tem sporu in v svojem znanem pismu milanskemu nadškofu je ostro zavrgel fašistične nazore, da »fašistični režim popolnoma zadostuje vsem telesnim in duševnim potrebam svojih državljanov.«

Javni aparati za gledanje v daliavo

New York, 6. maja. Največja ameriška radio - družba (Radio Corporation) namerava uvesti aparate za gledanje v daliavo. Aparati bodo slični kakor javne telefonske govornice nameščeni na raznih prometnih krajih in bodo zaenkrat omogočali gledanje v daliavo na 4 km. Aparat začne funkcionirati v trenutku, ko se vrata zapro, in se prekine spoji, čim se vrata odoro. Na ta način je onemogočena vsaka indiscretost. V ostalem se ravna z aparatom slično kakor s telefonom in bo vsakomur omogočeno za mal denar govoriti in videti stranko, s katero želi, seveda, če bo dotična stranka imela nameščen sličen aparat.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Proces proti zagrebškim teroristom

Zasliševanje enega glavnih obtožencev — Disciplinirani zagovorniki — Prekinjena razprava

Zagreb, 6. maja n. V nadaljevanju procesa proti Hranilovićevi skupini teroristov so bili danes zaslišani vrtnar Luka Cordašić, seljak Stjepan Kokčinović in Anton Herceg, bivši inkasanti mestne plinarne.

Cordašić je obtožen, da je skrival orožje in municijo, ki sta jo donasala Herceg in Horvatek od Perčeca. Zagovarja se, da ni vedel, kaj mu prinašata v zaprtih kovčgih in torbah, le enkrat je videl, da je Herceg prinesel v neki torbi žico, kakršna se uporablja za električno napeljavo. Stvari, ki so jih našli v njegovi šupi, so skrili tam brez njegove vednosti. Za atentate in druge stvari sploh ni vedel.

Stjepan Kokčinović je pomagal pri prenašanju in skrivanju orožja, municije in eksploziv in jih skrival v svoji delavnici izgovarja se, da ni vedel, kaj je v kovčgih in da tudi večine obtožencev ne pozna.

Najbolj zanimivo je bilo zasliševanje Antona Hercega, ki je eden glavnih obtožencev. On je vzdrževal stalne stike z Gustavom Perčecem in je hodil k njemu na Reko po orožje, eksploziva in navodila. Zadnje leto je bil nastanjen na Sušaku, odkoder je redno hodil na Reko in v Zagreb Pravi, da se je preživljal z izdelovanjem okraskov za božična drevesca, pri čemer mu je pomagala tudi njegova sestra. Nekoga dne leta 1929 je dobil pismo od Perčeca, naj pride k njemu na Reko. Tam mu je dal Perčec dva zavoja z naročilom, naj jih ponese Horvateku v Zagreb Pravi, da ni vedel, kaj je v njih. Na ta način je še večkrat zahajal na Reko in prenašal razne pakete ter pisma in ustmena naročila od Perčeca in Pavelića za ostale zarotnike.

Po končanem zaslišanju so bili soočeni Cordašić, Horvatek in Herceg. Cordašić

je vztrajal pri svoji izpovedi, da je Herceg vedel, kaj je prinašal. Herceg je vse to zanikal, ko pa ga je predsednik opozoril na to, da je moral kot inteligenten človek, ki se je izdajal celo za novinarja, vedeti iz časopisnih poročil, da je bil Perčec zaradi veleizdaje obsojen na smrt in da zaradi tega njegovi sestanki s Perčecem na Reki ne morejo biti tako nedolžni kakor zatrjuje, je Herceg molčal.

Zaradi nekega nadaljnjega vprašanja predsednika so zagnali branitelji tak krik in vik, da jih je predsednik, ker se niso ozirali na njegove opomine, izključil. Zaradi tega je bila dopoldanska razprava prekinjena in se je nadaljevala popoldne.

Ob pričetku popoldanske razprave je predsednik sodišča sporočil, da je sodišče zagovornike dr. Ivana Pernarja, dr. Mintiša in dr. Kumičića zaradi nedostojnega vedenja izključilo od nadaljnjih razprav do konca procesa in da se vsi ostali zagovorniki zaradi nedostojnega vedenja kaznujejo z globlo po 1000 Din in vrhu tega izročijo disciplinskemu sodišču. Proti dr. Pernarju bo razen tega uvedeno kazensko zasledovanje.

Nato bi se imelo nadaljevati zasliševanje Hercega. Herceg pa je zahteval, da se mu dovoli najprej podati neko izjavo. Predsednik sodišča ga je opozoril, da bo imel pred zaključkom procesa še priliko povedati svoje mnenje, da pa ne gre, da bi obtoženci odločali o razpravnem redu. Herceg je nato nekaj časa molče sedel na svojem mestu, nenadoma pa se je zgrudil na tla. Predsednik je odredil, da so takoj poklicali zdravnika, obenem pa je razpravo prekinil in določil nadaljevanje za jutri dopoldne.

Jugoslovensko zbitanje.

Popoldne je bila čajanka na jugoslovenskem poslanstvu. Privabila je zelo odlično varšavsko družbo, tako da so se dvorane v lepi aristokratski hiši ob Aleji Ujazdowski kmalu napolnile. Na koncertu so nastopili Tadeusz Luczak, Z. Ossendowska (žena pisatelja, izvrstna violinistka) in H. Lipowska; slednja je pela tudi jugoslovenske pesmi. Goste sta zelo ljubezljivo sprejemala poslanik Lazarevič in soproga z ostalimi člani našega poslanstva. Zvečer je bil v poljedelskem ministru rout, ki se je končal s plesom.

Danes, ko je bila Varšava malce vznemirjena od delavskih povork in demonstracij, so se jugoslovenski gostje ob lepem, solnčnem dnevu, prekinjenem zdaj pa zdaj s kratkimi nalivi — tako se na severu po stari navadi uraja pomlad — odpeljali preko širokih ravnic nekdanje ruske Poljske v Krakov. Med potjo izstopijo v Czestochowi z znamenito cerkvijo in prispejo ponoči v Krakov.

Karambol na Dunavu

Dunaj, 6. maja. Na Dunavu v bližini Buchenaua sta trčila davi dva motorna vlačila, natovorjena z žitom. Ves tovor, okrog 160 vagonov, je izgubljen.

Žrebanje drž. razr. loterije

(Žrebanje V. razreda bo vsak dan do 20. maja.)

Dne 4. maja so bili izžrebani naslednji manjši dobitki:

Din 2.000.— št. 9.781, 39.561, 48.362.

Din 500.— št. 8.061, 8.081, 9.708, 13.887, 17.968, 19.132, 27.755, 29.205, 29.235, 29.261, 34.170, 35.388, 36.609, 36.646, 37.765, 38.136, 38.167, 38.186, 38.188, 39.523, 39.545, 42.989, 42.996, 46.637, 47.434, 47.438, 47.465, 48.305, 48.314, 48.387, 48.395, 49.424, 49.485, 53.836, 53.853, 53.867, 53.879, 56.002, 56.080, 56.088, 57.387, 58.808, 58.830, 58.844, 59.575, 59.583, 66.421, 66.443, 67.547, 68.791, 69.174, 72.069, 72.084, 73.972, 73.996, 75.055, 75.067, 75.170, 75.194, 75.196, 75.200, 76.671, 77.243, 77.275, 77.296, 78.071, 81.281, 81.290, 82.453, 84.177, 84.193, 86.905, 86.914, 87.236, 87.247, 87.285, 87.289, 87.908, 87.915, 87.925, 87.930, 87.988, 86.823, 96.863, 98.148, 98.156, 98.169, 98.192, 98.195, 98.965, 98.975.

Zaradi telefoničnega sprejemanja ne moremo jamčiti za točnost.

Manjše izžrebane dobitke objavljamo naknadno. Neobnovljenih, neizžrebanih srečk je še na razpolago, zato bomo onim, ki jim bodo srečke izžrebane za manjše dobitke, na željo poslali neizžrebano srečko, da bodo mogli nadaljevati igranje na večje dobitke. Izžrebane srečke naj se nam takoj pošljejo.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Nepričakovano nas je, previdena s tolažili svete vere, dne 4. maja ob 2. popoldne za vedno zapustila naša nadve ljubljana, dobra soproga, mati, stara mati, sestra in tašča, gospa

Franciška Werbole

roj. Zupančič
soproga trgovca — Medija-Izlake

Truplo blagopokojne prepeljemo v Medijo-Izlake št. 51, od kjer se bo vršil pogreb v četrtek, dne 7. maja ob 10. dopoldne na farno pokopališče.

Prosimo tihega sožalja.

Medija-Izlake, dne 5. maja 1931.

ANTON WERBOLE, soprog; RUDOLF, TONČE, FERDINAND, TOMO in MIRKO, sinovi; FRANCISKA por. JEZOVSEK, MARIJA in AMALIJA, hčere; ANDREJ ZUPANČIČ, oče; RUDOLF ZUPANČIČ, ALOJZIJA GRABNAR, brat in sestra; RUDOLF JEZOVSEK, zet.

Naši kraji in ljudje

Župan dr. Puc častni član barjanskih gasilcev

Ljubljana, 6. maja.

Z malo slovesnostjo so barjanski gasilci enotno izročili g. županu dr. Dinku Pucu v znak častnega člana diplomo, delo znamenitega in popularnega slikarja grafika E. Justina. K tej presrečni slavnosti se je poleg vseh gasilcev barjanskega društva zbralo precej občintva. Prišli so tudi občinski odborniki dr. Šubice, Rupnik, Tavčar, Mihel-

čič, Dahi, Lombar, Čotar, Ludvik in Lovša. Barjansko društvo, ki mu poveljuje načelnik Vrhnice in podnačelnik šolski upravitelj Grčar, je bilo vedno delavno. Brez dvoma se bo ta delavnost in požrtvovalnost društva odslej še povečala, ko štejejo barjanski gasilci med svojega častnega člana župana dr. Puc. Na sliki je g. župan (X) z občinskimi odborniki med velikimi in malimi barjanskimi gasilci.

Pokopan na nekdanji svoji njivi

Usoda popularnega zagorskega dobrodušneža

Zagorje, 6. maja.

Na dan 1. maja je umrl 70letni bivši posestnik Jože Domnik, po domače Zorinovec, eden najstarejših in tudi najpopularnjših mož našega kraja. Nekdaj je imel prav lepo in obširno posestvo, združeno s

bezen do prirode in postal je lovec, ki pa pri slavnih Nizvodih gotovo ne bi našel priznanja. Dobrodušen možak je sicer s puško hodil po gozdovih, a je bil skrajno miroljuben in ko je cele dneve s trnkom presedel ob vodi, je pri tem s pipo v ustih večkrat zaspijal in ga je zbudila šele riba, ki se je slučajno zapela na njegov trnek. Zorinčev oče je bil dobričina, kakor jih je malo. Ves kraj z okolico vred ga je poznal, ker je bil nasproti vsakemu silno prijazen. Bil je tudi neke vrste zdravnik in danes obžalujejo vsi, da je vzel s seboj v grob skrivnost »Zorinčeve žavbe«, s katero je pomagal vsakemu ponesrečencu, da so se njegove rane izčistile in tudi hitro zacelile. Starček je bil zaverovan v svoje posestvo in ker je imel v dolgih nekdanjih letih z njim veliko sreče, je rad zadrževal, da njegove zemlje toča ne bo nikdar oškodovala. Ko pa je lani toča oklestila tudi nasade njegovega bivšega zemljišča, je dejal, da je to znak, da ne bo več dolgo, čes: ves do svojega konca — —

In res, letos ga je vzelo, izpolnilo pa se je pri tem naslednje njegovo sveto prižganje: Tisti, ki v petek umrejo in so v nedeljo pokopani, so srečni. In še nekaj mu je bilo dano. Ko je v nedeljo napočila njegova zadnja pot, so ga položili k večni počitki med ruše njegove nekdanje posebe rodovitne njive. Njiva, ki jo je že pred dolgimi leti s težkim srcem prodal, je danes pokopatišče.

Pokopnik je bil soustanovnik zagorskega Sokola in ga je sedaj Sokol z zastavo poleg mnogostevilnega občinstva spremljal na zadnji poti. Naj počiva v miru starček v svoji lastni grudi!

Gjurgjev dan zadeževan

Ljubljana, 6. maja

Naša narodna vojska je včeraj slavila svoj tradicionalni praznik. Slavje sv. Jurija pridobiva tudi pri našem ljudstvu vsako leto na popularnosti in tradicija naših južnih bratov poganja globoke korenine tudi v naših krajih.

Letos je vreme, žal, precej pokvarilo svečani značaj praznika in hud nalič v zgodnjih jutranjih urah je onemogočil pripravljenost veselja na obširnih travnikih pri Devici Mariji v Polju. Prireditelj se je vršila v vojašnici, kamor so tudi prihitali številni gostje, da se udeležijo svečanosti. V oficirskem domu je bila prirejena oficirjem vseh edinic z damami in gostom odlična zakuska, pri kateri se je kaj hitro razvil presrečno razpoloženje. Gostitelj je bil sam divizionar g. div. general Bogoljub Lilič s svojim pomočnikom brigadnim generalom Dragomircom Popovičem in šefom štaba polkovnikom Todorom Milčevićem. Pogostitev samo pa sta zelo pozornost nadzorovala kot domačina orodnančni kapetan Živojin Stanojevič in poročnik Milisav Marjanović. Med gosti so bili tudi gg.: ban dr. Marušič, ga. Franja Tavčarjeva, ga. Sernečeva, župan dr. Puc z gospo, sreski poglavar Andrejka, predsednik konzorcijske »Jutra« Adolf Ribnikar, magistratni ravnatelj dr. Zarnik, zastopnik Avtokluba dr. Ciril Pavlin, č. konzul Saša Knez in zastopniki uradnih svetov. Pogosto je bilo tudi vse vojaštvo, ki je imelo ves dan odmor. Posebno prijetno je bilo v artiljerijski vojašnici, kjer je poveljnik polkovnik Popović povabil v oficirsko menzo najmlajše ljubljansko prostovoljno gasilsko društvo Ljubljana severni del z načelnikom Gorčanom in tajnikom Milanom Hojanom.

Cez dan se je ponavljala aprilski igra: dež, solnce, zopet dež, grom, nalič, proti večeru zopet solnce. Ampak — tolažimo se — ko se vreme enkrat ustali, bo držalo dolgo dobo.

Lepo zborovanje stavbinskega delavstva

Ljubljana, 6. maja.

Odslek stavbinskega delavstva pri Narodni strokovni zvezi je imel v nedeljo 3. t. m. dopoldne v dvorani OUZD članski sestanek, katerega se je udeležilo izredno lepo število preko 400 delavcev. Zborovanje je otvoril predsednik odsleka G. Galjot, ki je po pozdravnem nagovoru podal besedo tajniku NSZ g. Vladimiru Kravos. Tajnik g. Kravos je v enournem govoru obrazložil pomen in namen strokovne organizacije in orisal današnje bedno stanje delavstva, posebno onega iz stavbinske stroke. Govoril je tudi o današnji gospodarski krizi in o načinu rešitve te krize. Svoje izjavljanje je končal s pozivom, da se mora stavbinsko delavstvo organizirati kompaktno in ne sme dopustiti, da bi ga kdorkoli razcepil.

Predsednik NSZ g. Rudolf Jurvan je v daljšem govoru razložil program NSZ, ki je nacionalen in torej dostopen vsakomur. V lepih besedah je orisal delo NSZ na nacionalnem polju in tudi stavbinskem delavstvu obljubil lepo bodočnost, če se bo kompaktno oprijelo ideje NSZ in se strnilo v vrste edine nacionalne strokovne organizacije jugoslovenskega delavstva. Oba govora so zborovalci sprejeli z odobravanjem.

Tržaški emigrant, zidar g. Rudolf Pregrac je pozdravil zborovanje v imenu onih, ki so morali preko meje. Podal je nekaj zanimivih sličic iz predvojnega življenja v Trstu. Povodil je tudi, zakaj se je pojavila nacionalna strokovna pokret v Trstu. Zahvala za to gre internacionali, ki je na skupnem internacionalnem shodu zabavala slovensko besedo in so italijanski in nemški sodruzi dejansko napadli slovenske sodruge, ki so hoteli biti enakopravni. Takrat se je Slovencem zjasnilo. Uvideli so, da je internacionala za one, ki so močnejši. Šli so in ustanovili NDO, katere naslednica je današnja NSZ. Govor preproste delavca, ki je prihajal prav iz erca, so spremljali zborovalci z nepopisnim navdušenjem.

Potem je dobil besedo zidar g. Cotič, ki je priporočal stavbinskemu delavstvu, naj se oklene organizacije, ker so današnji časi resni. Kolikor več nas bo v organizaciji, toliko večja bo naša moč. Izvrševalnemu odboru NSZ se je zahvalil za trud in skrb, ki jo ima s stavbinskimi delavci, in priporočal, naj bi se čimprej uvedla poganjanja z Zadrugo stavbinskih mojstrov.

Lepo zborovanje, ki je trajalo nad tri ure, je nekaj po 12. zaključil predsednik g. Galjot.

Vaša koža Vam bo hvaležna...

ELIDA Favorit MILO

Na šentvidskem pogorišču

Ljubljana, 6. maja.

Šentvidčani so preživeli od ponedeljka na torek prav razburljivo noč.

Bilo je okrog 2. ponoči, ko je veseposod vladal popoln mir. Tedaj pa so se nenadoma začeli nekam čudni poki, katerim je sledilo sumljivo žvižganje. Ti čudni glasovi so zbudili iz spanja posestnika in kolarja Jožeta Hojkarja, ki se izprva ni zmedel za pojav. Ker pa pokanja le ni hotelo biti konca, se je dvignil s postelje in stopil k oknu. Nudil se mu je osupljiv prizor. Zunanaj je bilo vse v žaru, zadaj za livarno, kjer je stalo Kogovskovo leseno skladišče, pa so švigali v mirno nočno ozračje močni ognjeni žubli. Kakor bi trenil, se je kolar Hojkar za silo oblekel, zbudil domače, nato pa odhitel na cesto, kjer je pričel na vso moč klicati: »Ogenj, ogenj!«

Sprva so ga čuli samo sosede, ki so bili kar hitro na nogah, naker je odhitel eden izmed dohiteljih fantov buditi tudi posestnika Gregorina, ki hrani ključje Gasilskega doma. Ljudje, ki so bili že na cesti, so poskrbeli, da so bili nemudoma sklicani tudi drugi gasilci, istočasno pa je jelo biti v farnem zvoniku plat zvona in se je odzval tudi zvon v Dravljah.

Šentvidski brigadni sta pričeli tedaj že delovati. Ker stoji livarniško poslopje le okrog sto metrov proč od Gasilskega doma in je tik za njim tudi rezervoar, je šlo gašenje hitro od rok. Na pomoč so prihitali kar kmalu tudi gasilci iz Dravlj, Vižmarjev ter Gamelj, vendar se tudi skupni sili ni posrečilo ognja pravočasno zatreti. Ker je obstajalo goreče poslopje zadaj za zidano livarniško stavbo samo iz lesenih delov, je bil ogenj, ki je našel obilo hrane, že v polnem razmahu. Gasilci so se trudili nad dve uri, da so požar lokalizirali in preprečili, da ogenj ni prešel na sosednja poslopja. Pozneje, ko je neznozna vročina vsaj

deloma odnehala, se je posrečilo gasilcom, da so rešili izpod gorečega poslopja sod olja, nekaj lesenih šablons za kalupe, veliko tehnično in še nekaj drugih vrednejših predmetov. S poslopjem vred pa je pogorelo mnogo dragih šablons, okrog 8000 kg vitkov, razni modeli ter več strojev, kakor: stružnica, vrtni stroj, brusilna priprava, električni motor in jermenje ter priprave za čiščenje zvonov. Ogenj je požaril tudi nad 10 kubičnih metrov hrastovega in javorovega lesa, 1300 kg oglja in nekaj raznih desk.

Gasilci so končali z gašenjem šele v zgodnjem jutru. Pod tramovjem in v smeteh pod glino pa je telo še ves dan, tako da so morali stražiti pogorišče tudi še čez dan.

Kako je ogenj nastal, to zaneskrat še ni pojasnjeno. Mogoče je ogenj podtaknila zlobna roka, ni pa končno tudi izključeno, da je nastal požar po nesreči od cigaret, noga ogoraka, ki je padel med smeti v skladišču in se je uničujoči plamen razvil šele tako pozno ponoči. Lastnik livarne g. Ivan Kogovšek trpi zaradi požara okrog 400 tisoč škode, ki je le delno krita z zavarovalnico. Zadnji večji požar je bil v št. Vidu jeseni, ko je pričelo ponoči nenadoma goreti Brecljevo poslopje nasproti Černetove tovarne polihstva.

Smrt starčka pod vlakom

Maribor, 6. maja.

Včeraj popoldne je našel strašno smrt 75-letni Franc Simončič iz Cerknice pri št. Ilju. Simončič je bil nekdanji ugleden posestnik, njegov sin pa je sedaj župan v Cerknici. Starček je živel na prevzlitku in je bil že precej gluhi in tudi drugače opešan. Pot ga je vodila preko železniške proge. Zavarovnico je našel sicer zaprt, šel pa je mimo nje, ker ni slišal iz št. Ilja prihajajočega vlaka št. 1213.

Vlak je starčka zagabil in strašno razmesaril. Nesrečnejš je bil takoj mrtev. Pozvani orožniki so mogli samo odrediti prevoz telesnih ostankov v mrtvašnico.

Saharin pri banderu

Radovljica, 6. maja.

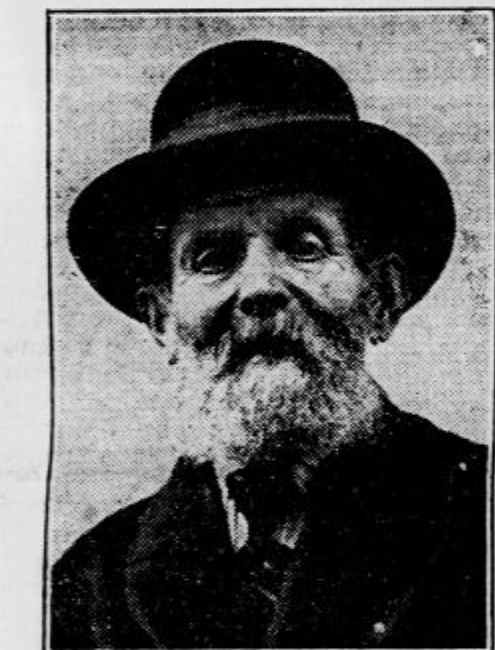
Kakor je »Jutro« že poročalo, je bilo na Jesenicah aretiranih več romarjev zaradi tihotapstva. Istega dne, to je preteklo soboto, se je nekaterim romarjem posrečilo izmuzniti se aretaciji in saharin pritihtapiti do železniške postaje v Radovljici. Imeli so saharin v povojeni vrečki, v kateri se je tudi nahajalo blagoslovljeno bandero Sv. Eme in Sv. Pavla.

Za zadrego je v poznih večernih urah zvedela finančna kontrola v Radovljici in je vrečko z bandero in saharinom v gostilni nasproti kolodvoru zaplenila. O tihotapcih baje ni sledu, ker se lastnik blagoslovljenega bandera ne mara oglašati.

Ogenj uničil zalogo dog

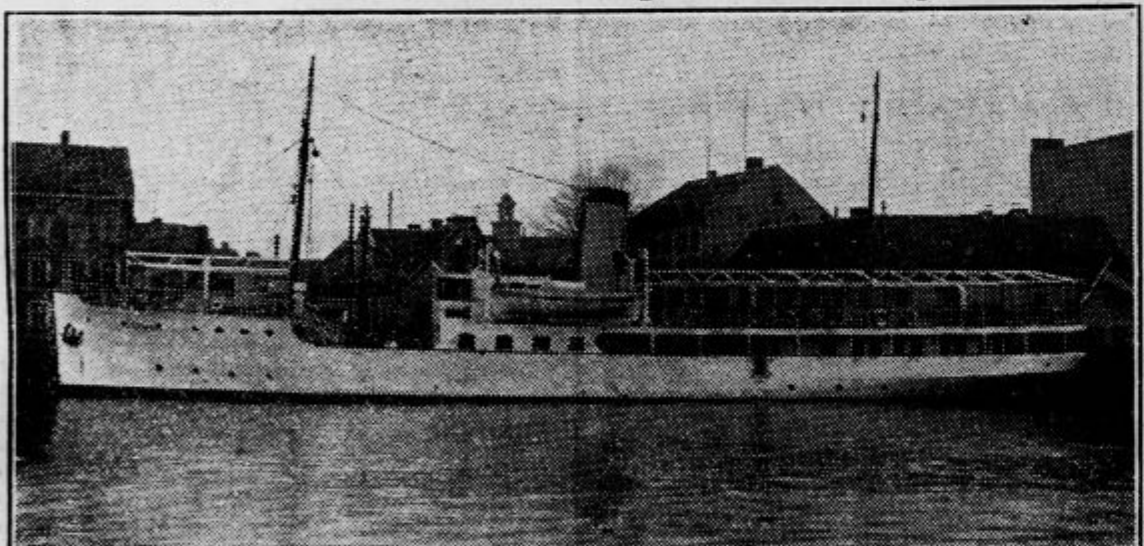
Škofja Loka, 6. maja.

Posestnika in sodarskega izdelovalca v Podpulferci v Poljanski dolini g. Jožeta Homana je v nedeljo popoldne zadela huda nesreča. G. Homan ima kakih 40 m od svoje stanovanjske hiše postavljeno sušilnico, ki mu služi v pozni jeseni in pozimi za sušenje sadja. Sedaj pa je bila zgrada polna dog za sode. Domači so čisto v lopki kurili in tudi zadnje nedelje je bilo v stavbi prav toplo, da bi se les hitreje presušil. Na neznan način pa je ogenj iz peči prešel na doge. Ze močni plameni so objemali dragocen les, ko so nevarnost, pretečo tudi bližnjim poslopjem, opazili najprej pri gostilničarju Ivanu Kumru; od domačih Homanovih ni bilo ta čas nikogar doma. Požrtvovalnemu in napornemu delu vaščanov je uspelo ogenj lokalizirati. Doge so vendar vse uničene in tpi lastnik precejšnjo škodo.

gostilno in mesarijo. Prišle pa so težke razmere ter so od velikega posestva kos za kosom pokupili okoličanci. Samo okrog hiše je še ostalo precej zemljišča. Pred 20 leti pa je Domnik tudi to s hišo vred prodal gostilničarju g. Manji Govejškovu, ter si izgovoril v hiši vžitek do smrti. Kot prevzilek je hotel moč živeti svojo ljube-

»Šipanc«, parnik Dubrovniške parobrodne plovidbe

je delo trdnice F. Schichau v Elbingu. Parnik je dolg 48 m in širok 8,20 m ter je opremljen z najmodernejšimi stroji. Ko soga preizkusili, je z lahkoto dosegel hitrost od 24 km na uro, kar je dokaz, da se bo najbolje obnesel v naši mornariški službi. Družba ga je že prevzela in sedaj že opravlja parnik svojo službo.

KULTURNI PREGLED

Premiera Kavačirja Miska

Nedeljska premijera te Štirmajevske opere nas je zopet postavila pred žalostno nujnost, da povemo z vso resnostjo: tako se teater ne sme ponižati!

Ali se mora pri nas res vedno spopirati le na najnižje instinkte galerije? Ali pri teatru res ni človeka, ki bi imel toliko volje, da bi take stvari onemogočil?

Izvedba cele zadeve je bila v 2. in 3. dejanju tako neokusno groba in surova, da nas je bilo sram. To, kar smo morali doživeti ob tej premijeri, presega vse meje dostojne in umerjene, za to globoke — komike, oživljajočega humorja in zato resnične umetnosti.

Obžalovali smo kapelnika g. L. Herzoga, ki se je moral pehati s takimi grobostmi, obžalovali gđ. Barbičevu, ki se je vidno izogibala neveselostim premaganih težkoč in ki je odpela in skladno odigrala svoj part v kar ljubki nežnosti.

V tej ponesrečeni zadevi se je našemu občinstvu prvič predstavil g. K. Terčič kot grof Korlath v simpatičnem nastopu v 1. in 2. dejanju. Za neokusnosti 3. dejanja pa ga ne obdolžujemo.

Res je: bodočnost našega teatra ni rožnata.

Družabni večer v mariborskem francoskem krogu. V prijazni dvorani deklishega zavoda »Veena« se je zbrala v nedeljo

zvečer številna in odlična družba prijateljev francoskega jezika in absolutira spored, ki je obsegal muzikalne točke, recitacije (g. Mayer) ter oderski nastop. Najprej so dijaki višjih razredov realne gimnazije zapeli marseljsko ter še dve francoski pesmi. Pri klavirju je bila ga. Vrečkova. Mladi pevci so zapustili simpatičen vtis. V naslednjih dveh violinskih točkah smo imeli priliko slišati gđ. Demovškovo. Igrala je Kreislerjev Rondino ter Schubertovo Čebelo. Mnogo obetajoča mlada violinistka napreduje od nastopa do nastopa. Klavirski part je bil v rokah ga. Vrečkove, katero smo v nast. točki (Debussy: Arabeske ter dodatno Chopinov valček) spoznali kot pianistko, ki je vredna najresnejšega upoštevanja. V interpretaciji, kakor v tehniški uporabi instrumenta enako odlično igralsko si še želimo slišati. Operni pevec g. M. Jarc je zapel arijo iz »Carmen« ter dodatno »Vasovalec« od Ravnika. Ima lep, prijeten in izšolan lirski tenor, poje smiselno in poslušalci so nagradili njegova podajanja s toplim aplavzom. Sklepní oderski nastop (komedija Le Cuvier, v kateri so igrali g. Furer ter gđ. Kimovec in Poljanec) je ustvaril pravo zabavno razpoloženje in izvalil mnogo pristranskega smeha. Umetniški del programa je zaključila družabna zabava.

Nemška kultura v Jugoslaviji. Naš beograjski poročevalec nam piše: To dni je

bila zatvorjena velika razstava nemške likovne umetnosti, ki je imela prav lep uspeh. — V Ohrid je dopotovala skupina nemških arheologov, ki se je ustavila predvsem v vasi Trebenšte, kjer se vrše velika zgodovinska izkopavanja. Posamezni nemški arheologi se bodo nemara udeležili nadaljnjih izkopavanj. — V informiranih krogih zatrjujejo, da se pripravljajo posebna reprezentativna turneja nemške opere po Jugoslaviji. Ansambli bi bil sestavljen iz članov najboljših rajhovskih in dunajskih opernih gledališč. Igrali bi v glavnem ali celo izključno Mozarta, češ, da je najznačilnejši predstavitelj celotne nemške glasbe. — Nemška gostovanja seveda niso edina v Beogradu, saj smo imeli v zadnjem času francoske, ruske, japonske, angleške gledališke večere. Prav te dni so tudi nas obiskali »The English Players«.

Razstava nemške umetnosti v Celju? V Ljubljani vzbuja mnogo upravičenih komentarjev vest, da bo razstava nemške umetnosti, ki je bila dolejš odvijena v Beogradu in je te dni že dospela v Zagreb, prenešana mimo Ljubljane v Celje. Ljubljana so priridelili, kakor smo na tem mestu že zabeležili, takoj izpočetka izključili iz načrta; ta omalovažujoča gesta bi se izpremenila v oduren sunek proti slovenski kulturi, če bi se razstava res priredila samo v Celju, kjer si jo baje želi ondota nemška manjšina. Tako postopanje bi utegnilo le preveč razkriti pravo ozadje nemške kulturne propagande na naših tleh, ki jih razni Mauili še vedno smatrajo za nemški »Kulturgebiet«.

a— Upokojeno učiteljstvo ima danes po-
poldno svoj narodni mesečni sestanek pri
g. Brezniku, prej Vombek, v Krčevini. Pris-
dite vsil.

a— Brezplačni knjigovodski tečaj se
otvori 10. t. m. v trgovski akademiji. Pri-
jave sprejema se danes obrtno-zadružni
nadzornik g. Založnik na okrožnem inspek-
toratu soba 26.

Gostilničarji!

Udeležite se zborovanja gostilni-
čarjev Dravske banovine dne 11. ma-
ja ob pol 10. uri v Mariboru. Po zbor-
ovanju ogled vinskega sejma. Legiti-
macije za polovično vožnjo po že-
leznicah zaprosite pri Vinarskem dru-
stvu v Mariboru, Gregorčičeva ulica
št. 6. Priložite 2 Din v znakmah.
6095

a— Desno roko si je zlomila v Partinju
pri Sv. Lenartu 14letna hčerka posostnice
Pavline Bajec med padcem pri delu. Pre-
peljali so jo v splošno bolnico v Maribor.

a— Padec z drevesa. V občini Vosek pri
Sv. Marjetji ob Pesnici je padel 9letni po-
sostnik sin Fran Gornik tako nesrečno z
drevesa, da si je prekalil jezik.

a— Samomor v jetnišnici v Mariboru.
Svoječasno smo obširno poročali o preme-
tenih tatvinskih podvigih bivšega mizar-
skega mojstra na Pobrežju Josipa Harry-
ja. V razdobju enega leta je ukradel 30
koles na raznih krajih. Celo večje javnih
lokalov in tudi policijskega komisariata
niso bile pred njim varne. Nedavno je bil
obsojen na dve leti robije. To mu je šlo
tako na dušo, da si je v tork okrog 4. zju-
traj v samotni celici, ki je poleg zapora
zloglasnega morilca Mohorka, sam končal
življenje. Iz rjuhe je napravil vrvi in se
obesil. Stražniki so ga našli že mrtvega.
Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico
na pokopališče na Pobrežju.

Iz Kranja

a— Zastopnika za Kranj in okolico spre-
me domača vpljena zavarovalnica. Kvali-
ficirani interesi, katerim se nudi svari-
ren in izdaten zaslužek, naj se javijo na
upravo »Jutra« pod »Kranje«.

Z Jesenic

a— Pevski zbor jeseniškega Sokola. Z
Jesenici priredi v nedeljo 10. t. m. ob 20.
v dvorani Sokolskega doma pevski koncert
z izbranim sporedom. Nastopijo društveni
mešani zbor, moški zbor, ženski zbor, mo-
ški oktet, dvošpev (sopran in bas) in sa-
mospeli. Vsi prijatelji lepih jugoslovenskih
pesmi od blizu in daleč iskreno vabljeni!

Iz Novega mesta

a— Občni zbor podružnice Jugoslov-
ske Matice bo v petek 8. t. m. ob 20. v So-
kolskem domu.

a— Tradicionalno gasilsko mašo pri
Božjem grobu bodo imeli našli gasilci v ne-
deljo 10. t. m. ob 10. Maše se bodo udele-
žila tudi vsa sosednja društva.

Iz Slovenske Bistrice

a— Učiteljsko zborovanje za sloven-
je, bistrski sodni okraj bo 9. t. m. v Laporju.

Iz življenja na deželi
SV. MARTIN NA POHORJU. Sokol-
ska četa priredi v nedeljo 10. t. m. dobro
pripravljeno predstavo Finžgarjevega »Div-
jega lovca«.

Sport

Hašk : Primorje

V nedeljo na igrišču Primorja
Ljubljana doslej se ni imela prilike vi-
deti tako zanimivih in privlačnih nogo-
metnih iger kakor letos. Od sodelovanja
šest močnih klubov se bo vršilo v Ljub-
ljani deset prvorazrednih tekem. Prva in
morebiti ena najzanimivejših se bo od-
igrala v nedeljo med Haškom in Primor-
jem.

Enajststoročje Haška sestavljajo tehnično
izvrstni igralci, katerih vzorna igra je pri-
dobil klubu tudi izven naših mej zaslu-
žen sloves. Moštvo se odlikuje po svoji
homogenosti in vigranosti, ki mu daje zna-
čaj tehnično popolnega stroja.

Primorje je letos moštvu osvežilo. Kljub
temu se zdi, da bo uporabilo v bodočih
prvenstvenih tekmah tudi starejše preizku-
šene igralce, tembolji, ker zopet razpolaga
z Uršičem in Jančigajem. V taki sestavi
predstavlja danes Primorje brez dvoma
močno enajststoročje, ki ne zaostaja v nobe-
nem pogledu za prvorazrednimi moštvii iz
Zagreba. Če nam bo zaigralo v oni formi,
v kakršni je absorbiralo poslednje igre,
se nam ni bati razočaranja.

Se enkrat Zelenica!

Sportni klub Tržič priredi ob zaključku
zimске sezone dne 10. maja t. l. propa-
gandni vsesmučarski izlet na Zelenico. Pri
tehi priliki priredi ob 11. dopoldne smuško
tekmo na severnem pobočju Begunjske.
Pravila in navodila za to tekmovalno bo-
do razglašena v koči na Zelenici pred od-
hodom na start. Pravico tekmovalja ima-
jo vse organizirane in neorganizirane
smučarke in smučarji. Prijave sprejema
vrstna trgovina R. Stranjsky, Tržič, do
sključno 8. maja t. l. Prijavnina znaša 10
Din. Prvi trije, ki dosežejo najboljši čas,
prejmejo častne kolajne; preskrbljeno je
tudi za tolažilno darilo za najslabši čas.
Izid tekme se razglasi v smučarski koči
na Zelenici, kakor je skupen odhod vseh
smučarjev. Od zelo neugodnega vremena
bo tekma odgojena na nedeljo 17. maja
t. l. SKT si pridržuje pravico za odpo-
ved te tekme.

Kakor znano, je prizadevanje skromne-
ga SKT za vsesplošno sportno delovanje
zelo obilno in agilno, posebno letos, če
obstojim ugodnim snežnim razmeram ho-
čemo dati slovesa in vpludno vabimo vse
prijatelje zimskega sporta in lepe nara-
ve, da se te naše zaključne prireditve v
čira večjem številu udeležijo. — Smuk!

Uspeli sportni dan v Zagorju

Zagorje, 4. maja.
Prva tovrstna prireditev mladega SKZ,
ki se je vršila v nedeljo, je spravila na no-
go staro in mlado. Ceste so bile do popol-
dne, ko se je vili dež, natpane občinstva,
ki je z zanimanjem sledilo programu ter
navdušeno s priznanjem nagradilo zmago-
valce.

Kolesarske dirke je vodil predsednik
PKS g. Gorjanc iz Ljubljane, teke g. Fink
Oto, vrhovno vodstvo je bilo v rokah

predsednika g. Mrnuha, Košmerla, Kotor-
ja i. dr. Progo so zastražili gasilna društva
Zagorje, Rāšče in Loke ter ozirožništvo.
Prireditve se je udeležil tudi klubov čast-
ni predsednik ravnatelj g. inž. Loskot.

Izid kolesarskih dirk je pričel »Pone-
deljek«. Prva tri mesta v juniorski skupi-
ni na 5 km so zasedli domačini Sušnik
(1:57), Barlič (1:58 kljub defektu) in Ka-
rat (1:59). Seniorskih dirk na 78 km se
domačini niso udeležili. Tu je dosegel naj-
boljši čas dneva g. Jager od velopedske-
ga bataljona v 2 urah 43 min. 56 se-
kunde.

Med tem sta rezervi SK Dobrne in SKZ
odigrali prijateljsko tekmo. Domačini so
imeli mnogo smole in so morali kloniti z
0:2 sicer tehnično uigranejši enajststori-
ci. Sodnik g. Sulim dober.

Ze med tekmo se je vršil stafetni tek
za prehodni pokal inž. Loskota na 300
krat 350 krat 400 krat 800 krat 300 m. Ob
velikem navdušenju je kot prvi za SKZI
(Kolenec, Juvancič, Grm, Franjo, Drago)
rezal cilj g. Drago v lepem času 5:14 ter
osvojil prehodni pokal. Tik za njim druga
stafeta SKZ g. Hirsčelj v času 5:8,2,
tretji Amater iz Trbovlje 5:10, četrta in
zadnja SK Prosveta Zagorje s časom 5:16,4.

Pri distančnem teku na 1000 m je izven
konkurence postavil najboljši čas 3:15 go-
spod Tručil Ciril (ASK Primorje). Tesno
za njim si je priboril prvo mesto Kolenc
Črto (SKZ) s časom 3:15,4, ostala mesta
so zasedli s par sekundami razlike g. Grm,
Keršnik in Ašič. Prvi trije tekmovalci so
dohbili spominske kolajne.

Popoldne se je vršila težko pričakovana
tekma old boyev. Ob komičnih situacijah
je old boy I moral podležiti aginim old
boyem II, ki so zabili tri »neubranljive«
gole, enega več od nasprotnika.

Sledila je zadnja točka dneva, napeto
pričakovana tekma med prvimi moštvii SK
Hrastnik in SKZ. SK Zagorje je zgubilo
zasluženo z 0 : 7! Rezultat je sicer nekol-
ko previsoko izražen in gre na rovaš igra-
čev, ki so dopoldne tekli. A tudi brez te-
ga ni v mladom moštvu bilo harmonije,
poznal se je nedostatek treninga, volje do
zmage, prevladovala je brezmiselna kom-
binacija, kar vse so nasprotniki, ki lepo
obvladajo žogo in so dobri šuterji, izvrst-
no izrabili. Publike čez 500, za naše raz-
mere rekord.

Za tem se je vršil v Sokolskem domu
prijateljski sestanek.

GOSPODARSTVO

Občni zbor Zadružne zveze v Ljubljani

Včeraj dopoldne se je vršil v beli dvo-
rni hotelu Union v Ljubljani letošnji red-
ni občni zbor ljubljanske Zadružne zveze
ob številni udeležbi delegatov v zvezi včas-
nih zadrug. Občni zbor je otvoril pred-
sednik zveze dr. Anton Korosec, ki je go-
voril o razmahu zadružništva in o velikih
nalogah, ki se čakajo zadružništvu. Nadalje
je razpravljal o odgovori trgovske po-
godbje z Avstrijo, o stabilizaciji dinarja,
nakar je v daljših izjavah naglasil po-
trebo organizacije za vnovčenje kmetijskih
pridelkov. Načelstveno poročilo je podal
ravnatelj g. Gabrovšek, ki je med drugim
omnil, da so vloge pri članicah v pretek-
lem letu narastle za nad milijon 200 milio-
nov Din. Gospodarska kriza se pozna tudi
pri Zvezi, ker so predvsem narastli krediti
zveznega članstva. Nadzorstveno poročilo
pa je podal g. Zaplotnik.

Iz računskega zaključka zveze je razvid-
no, da je bilo ob koncu leta pri zvezi
včlanjenih 611 zadrug (to je za 33 zadrug
več, kakor ob koncu leta 1930), od tega je
bilo 327 kreditnih zadrug. Vloge članic pri
Zvezi pri bankah 107,9 milijona Din (lani
dinarjev, krediti pa za 17,6 na 74,9 milio-
na Din. Razmerje med vlogami in dani-
mi krediti članicam se je nekoliko izboljša-
lo, vendar pa znašajo še vedno naložbe
Zveze pri bankah 107,9 milijona Din (lani
107,0). Bilanca zaključuje z dobičkom od
65.400 Din.

V dobati, ki se je vršila po iznešenih po-
ročilih, so delegati razpravljali zlasti o
obrestni meri, ki se naj v smislu zadružnih
idej čim bolj zniža, zlasti pa naj se na mi-
nimum reducira razlika med obrestno me-
ro za vloge in obrestno mero za kredite. V
ostalem se je v debati razpravljalo o stro-
kovnih zadevah, ki se nanašajo na kredit-
ni in blagovni promet.

Nekaj misli o konkurenčni borbi

Sedaj, v dobi najostrejših konkurence, je
gotovo umestno, da priobčimo naslednje
vrste, ki smo jih prejeli od nepristranske
strani:

Češkoslovaški trdki »Bat'ac« nasprotuje
že precej časa čevljarstva obrt vse srednje
Evrope, lani so se tej fronti pridružili tudi
Američani in tudi vse večje tvornice čev-
ljev so proti »Bat'ac«. Prav taka fronta je bila
nekaj dni proti Fordu in so Fordski tekoni čev-
lji mnogi dobiteli, ker izdelujejo danes avto-
mobile iste kakovosti po enaki ceni. Zani-
mivo je to, da so bile že nekaj dni naših
kraljih razne inozemske tvrdke kakor Poper,
Salamander, Del- & K. itd., ki so gotovo de-
lale precejšnjo konkurenco domačemu obrt-
ništvu in domačim tvornicam, a se ni nihče
brljal za to, kje te tvrdke izdelujejo čevlje
in kako razpečajo svoje blago. Tedaj nam-
reč se ni bilo konkurence v cenah in je med
budimi konkurenti vladala, kar se tiče cen,
najboljša harmonija. To harmonijo pa je
sedaj pokvarila tvornica »Bat'ac«.

Borba proti temu velikopoteznemu pod-
jetju gotovo ne more biti uspešna, dokler
konkurenti tudi v cenah ne bodo dosegli in
prekosili svojega nasprotnika. Operiranje s
carinskimi in obrtniškimi paragrafi pač ni
na mestu, kar nam najbolje kaže primer
velike Fordove industrije. Konsument, in to
je velika večina vsake države, gre pač tja,
kjer so cene nižje. In posebno pri nas se
morajo vprašati konsumenti, kako je mogo-
če, da vzdržuje Bat'ac tako nizke cene, ko
vendar plačuje za vsak par čevljev okrog
55 Din carine. Našemu konsumentu je jasno,
da bi bila konkurenca domačih producentov
čevljev le tedaj uspešna, če bi imeli tako
nizke ali pa še nižje cene, kakor jih ima
konkurent. Vse mogoče panoge našega obrt-
ništva silno napredujejo, same čevljarstva se
vedno zaostaja.

Kdor hoče uspešno konkurirati, mora na
vsak način izboljšati kvaliteto in znižati cene
svojih izdelkov. Redukcija cen pa nikakor
ne sme v prvi vrsti zadeti delavcev. Evo,
kako je pri nas glede na temelje svetovne-
ga tržišča:

Materijal za par večjih čevljev stane po-

Službeno iz LHP. Seja uprav. odbora
se vrši v četrtek 7. t. m. ob 20. v damskem
salonu kavarnе Emona. Zaradi važnosti
dnevnega reda je navzočnost vseh odbor-
nikov nujno potrebna.

Mariborski zimskosportni podsavez.
Seja upravnega odbora se vrši v četrtek
7. maja ob 20. v Aljaževi sobi hotela
»Orele« v Mariboru. — Tajnik MZSP.

Tenis sekcija SK Ilirije obvešča vse
svoje prijavljene člane, da se v petek 8.
t. m. otvorijo vsi prostori ter so od tega
dne nadalje dnevno na razpolago igral-
cem. Razdelitev partij ter pravila za igra-
nje so razvidna na klubski deski v garde-
robi. Vse članstvo se opozarja, naj ne na-
bavi lastnih žog, ker dobe iste od sekcije.
Klubsko legitimacijo naj ima vsak član
radi kontrole vedno pri sebi.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Seja sek-
cijskega načelstva bo danes, v četrtek ob
20.30 v »Evropici«. — Strogo obvezen se-
staneek I. moštva zaradi prvenstvene tek-
me v Zagrebu bo v soboto 9. t. m. ob 20.
v »Evropici«.

SK Ilirija (ženska lahkoatletska sekci-
ja) Danes ob 18. na igrišču sestanek vseh
članič v svrhu dogovora za lahkoatletske
treninge. Važno. Udeležba je za vse čla-
nice obvezna.

ASK Primorje. Danes se vrši letni red-
ni občni zbor ob 20. v kleti hotela Mikič.
Vabimo članstvo, da se istega polnočestvo
ne udeleži. Predsedstvo.

TSK Slovan. Drevo se vrši ob 20. pri
»Sokolu« (lovska soba) članski sestanek
vseh nogometašev. Dnevni red zelo važen.
Pozivajo se vsi, da se ga sigurno udele-
že. Po »stanku« seja nogomenega odbora.
K seji se vabi posebno g. Bucik.

Hazensko državno prvenstvo. V ne-
deljo se vrši na igrišču TKD Atene v Ti-
volju državna prvenstvena tekma hazen-
skih družin Concordije iz Zagreba in TKD
Atene. Numerirani sedeži po 12 Din, sto-
jišča po 8 Din, dijaška (samo proti legiti-
maciji) po 5 Din. Uro pričetka objavimo
pozneje.

Kolesarsko društvo »Ljubljanka« pri-
redi v nedeljo 10. t. m. ob 13. otvortvene
dirke na zaokroženi progi okoli Dobrunj.
1. glavna medklubška dirka 30 km, 2. ju-
niorska dirka 15 km 3. dirka novincev 5
kilometrov, 4. damska dirka 3 km. Po kon-
čani dirki se vrši veselica pri g. Mihaelu
Anžiču v Dobrunjah.

vprično 100 Din, kraj in šivanje gornjega
dela pa 30 Din. Pri tem naj se delavcu ne
plača za par samo po 40, temveč po 70 Din.
Če se vzame pri tem še za režijske stroške
15% in prav toliko za obrtniško priznanje
zaslužek producenta ali obrtnika, slane vse
skupaj okrog 260 Din. To za primer-
no obvalo ni mnogo. Nikakor pa ne gre, da
se navadna obvala taksiroja z 280 — 380
Din in da dobijo pri tem delavci za par sa-
mo po 40 Din. Pri Bat'ji pa se prodajajo do-
bra obvala povprečno po 249 Din. Znano
je tudi to, da so pri tej tvrdki delavci do-
bro plačani.

Dandanes je konkurenca neugnana in ni
pametno, če se, recimo pri nas, toliko govo-
ri, da je zaščitna carina tako zelo koristna
za konsumente in posebej še za delavce. Če
bi ta carina res ščitila kakih 3 do 4 ali še
več tisoč delavcev čevljarstva obrti, ne more
to biti v nobenem oziru tudi zaščita in in-
terese so in stitost drugih delavcev in na-
meščencev. Iz vsega tega sledi, da se mora
vsak, ki hoče konkurirati, v prvi vrsti držati
pravila: Dobro in poceni! A. K.

— Predlogi za spremembo tarife skupnega
darka na poslovni promet. Savez industrij-
cev v Zagrebu objavlja, da bo finančno mi-
nistristvo kmalu (sredi maja) pričelo reše-
vati predložene predstave za spremembo
in korekturo posameznih stopenj skupnega
darka na poslovni promet. Zato poziva in-
terese, da čim prej predložijo ministri-
stvu utemeljene prošnje s konkretnimi
predlogi, kolikor obstoja potreba za korek-
ture posameznih stopenj. Istočasno naproša
interese, da pošljejo prepise predstavk
Centralni industrijskih korporacij, ki želi
imeti pregled o zaprosenih spremembah.

Ministrstvo bo pri reviziji tarife upoštevalo
vse predloge in želje, ki so upravičene.
Delo revizije bo izvršila posebna komisija,
v kateri bodo po dani izjavi lahko sodeo-
vali tudi predstavniki gospodarskih sodeo-
val. — Kakor smo se informirali, je tudi ljub-
ljanska Zbornica za TOI prejela iz Beogra-
da slične informacije in je o tem takoj ob-
vestila posamezne interese, kakor tudi vse
v poštev prihajajoče gospodarske orga-
nizacije.

— Nove produkcijske panoge Kranjske
industrijske družbe. Zagrebški strokovni
mesečnik »Kovinar« poroča, da pripravila
Kranjska industrijska družba produkcijo
črnih in pocinkanih plinskih cevii, ki se
pri nas še ne izdelujejo in bi podjetje kri-
lo vso potrebo naše države, ki znaša na
leto okrog 6000 ton. Vrh tega namerava
družba proizvajati tako vzvane pancer ce-
vi za električne vode in cevi za instalaci-
je pri parnih centralnih kurjavah. S pro-
izvajanjem plinskih cevii naj bi se pričelo
že avgusta ali septembra t. l.

— Gibanje zavarovanih delavcev v Slove-
niji. Po povprek izdatih statistikih je bilo
v aprilu povprečno zavarovanih pri OUZO
v Ljubljani 90.775 delavcev in delavk na-
sproti 86.703, 86.731 in 87.635 v prvih treh
mesečih t. l. Po 6-mesečnem stalnem na-
zadovanju se je članstvo v aprilu dvignilo
za preko 4000. To povečanje pa je le se-
zonskega značaja in se v tem mesecu opa-
ža vsako leto. Upoštevati je tudi, da je šte-
vilo članstva v aprilu za 6079 manjše nego
v lanskem aprilu in je ta razlika večja,
kakor v vseh prejšnjih mesecih. Vendar
pa OUZO ugotavlja razveseljivo dejstvo,
da je dnevna razlika v številu članstva na-
sproti lanskemu letu od začetka do konca
aprila padla od 8000 na 4000.

— Stanje Narodne banke. V zadnji četrti-
ni aprila so se devizne rezerve Narodne
banke po neznatni oslabitvi v tretji četrtini
povečale za 12 milijonov Din. Obtok ban-
kovec pa se je od svojega najnižjega doslej
zabeleženega stanja zopet dvignil za 108 na
4692 milijonov Din. Stanje ob 30. t. m. je
bilo naslednje (v milijonih Din): v oklepajih
razlike nasproti stanju od 22. t. m.): aktiva:
kovinska podlaga 210,5 (+ 1,1), tečajne di-
ferenčne deviz 388,0 (+ 11,1), posojila na
menice 1208,6 (— 13,3), lombard 183,5
(+ 0,2); pasiva: obdani bankovec 4691,8
(+ 108,3), obveznosti nasproti državi 60,9
(— 47,6), žirovne obveznosti 553,9 (— 92,1),
razne obveznosti 447,9 (+ 30,6).

Nekaj misli o konkurenčni borbi.

njena solnčna obala...
njena čarobna jezera...
in zobje njenih prebi-
valcev.

Njena obala obžarjena s svet-
lim solncem, njena jezera bo-
gata redkih čarov so kakor zobje
njenih prebivalcev dragocen dar
lepe prirode. Ali zato vendar s
preudarnostjo stotisoče Jugoslova-
nov neguje svoje zobé s Sargovim
Kalodontom. Blagodejna pena te zob-
ne kreme polepšuje zobé z blestečo
čistoto in čuva usta nalezljivih kali.

SARGOV

KALODONT
ohranjuje zdravje in lepoto zob.

— Konferenca o kmetijskih zbornicah in
kmetijskih šolah. Na predlog oddelka za
agrarno politiko je kmetijski minister skli-
kal dve konferenci, ki se bosta vršili 11. t.
m. in na katerih se bo razpravljalo o za-
konskemu načrtu o kmetijskih zbornicah in
o zakonskem načrtu o kmetijskih šolah. Na
konferenci o kmetijskih zbornicah so po-
zvani načelniki kmetijskih oddelkov pri
banskih upravah (med drugimi g. A. Pod-
gornik iz Ljubljane) in predstavniki kme-
tjskih organizacij in zadružnih zvez (iz
dravske banovine je pozvana Kmetijska
družba, da pošlje svojega zastopnika). Na
konferenci o kmetijskih šolah pa bodo so-
delovali načelniki kmetijskega ministrstva
g. Stojković, Djurić in dr. Prohaska, na-
čelniki kmetijskih oddelkov banskih uprav,
profesorji poljedelskih fakultet Ivan Ritig
(Zagreb), Aleks Stebut (Beograd), ravnat-
elji sred. kmetijskih šol, ravnatelji nižjih
kmetijskih šol (med njimi g. Prijol iz Mari-
boru) in dva predstavnika kmetijskih or-
ganizacij.

— Redni občni zbor Trgovskega dobro-
delnega društva »Pomoč« reg. pom. bla-
gajne v Ljubljani se vrši danes zvečer ob
8. v veliki dvorani Trgovskega doma.

— Rok za prijave k sodelovanju na
mednarodnem mlekarškem kongresu v Ko-
penhagnu je podaljšan do 20. t. m. Kon-
gres se bo vršil v juliju t. l. Uprava »Mlje-
karskog lista« (Zagreb, Trg Kralja To-
mislava 21) sprejema prijave in daje in-
formacije.

— Konkurs je razglašen o imovini Ane
Mazoranove, soproge bivšega trgovca v Ma-
riboru, sedaj neznanega bivališča, po skri-
bniku g. Aleks. Ravnikarju, odvetniku v Ma-
riboru (upravniki mase dr. Igor Rosina, od-
vetnik v Mariboru; prvi zbor upnikov pri
okrož. sodišču v Mariboru 13. maja ob 9.
oglasitveni rok do 6. junija, ugotovitveni
rok 1. junija). — Nadalje je razglašen
konkurz o imovini prezadolženca Podlaka
Antona, trgovca v Ormožu in njegove žene
Podlakove Ane v Ormožu (upravniki mase
Podlakov Lavoslav, notar v Ormožu; prvi
zbor upnikov pri okr. sodišču v Ormožu
13. maja ob 9., oglasitveni rok do 13. junija,
ugotovitveni rok 20. junija). — V porav-
natosi Josipa Osredkarja, trgovca z
nalni stvari Josipa Osredkarja, trgovca z
lesom v Ljubljani (Linhartova 18) je dolo-
čen nov poravnalni rok pri dež. sodišču
v Ljubljani 11. maja ob pol 9.

— Licitacija za oddajo del pri zgradbi
nove carinarnice. Dne 19. t. m. se bo vršila
licitacija za oddajo gradbenih del za pre-
mesitev in preureditev žel-zišnih objek-
tov: 20. t. m. licitacija za oddajo specialnih
del: (tehnični, tesarska vgradnja), 21. t. m. li-
citacija za instalacijo vodovoda; 22. t. m.
licitacija za notranje opremljevanje (mizarsko
delo). Vsi potrebni pripomočki in podloge
se dobe v mestni gradbeni uradu med
uradnimi urami.

— Odaja kanalizacije od vojašnice do reke
Sore v Škofji Loki se bo vršila potom ofert-
ne licitacije 27. t. m. pri inženjerskem od-
delku komande dravske divizijske oblasti
v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v Zbornici
za TOI, pogoji pa pri istem oddelku.)

BORZE

6. maja.
Na ljubljanski borzi je bil danes devizal
promet prično velik; največ potrebe je
bilo v devizah London in Berlin. Tečaj deli-
viz so ostali z malimi spremembami isti
kakor včeraj. Med efekti je bila Volna ška-
da zaključena po 425.

Na zagrebškem efektornem tržišču se je
Volna škoda trgovala le za aranžma in za
junij po 425,50; v ostalih državnih papir-
jih ni bilo prometa in so tečaji v glavnem
ostali neopremeni. Zasebne vrednote so
bile zanemarljive. Do zaključka je prišlo
le v Narodni banki po 7850, v Union ban-
ki po 174 in v Poljedelski po 52. Industrij-
ske vrednote pa so ostale brez prometa.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 22,845, Berlin
13,5225 — 13,5525 (13,5375), Bruselj 7,906,

Budimpešta 9,9136, Curih 10,935 — 10,965
(10,95), Dunaj 7,9840 — 801,40 (7,999), Lon-
don 27,604 — 27,684 (27,644), Newyork
56,63 — 56,83 (56,73), Pariz 22,21.

Zagreb. Amsterdam 22,815 — 22,875, Du-
naj 7,984 — 801,4, Berlin 13,5225 — 13,5525,
Bruselj 7,906, Budimpešta 7,984 — 7,928,6,
London 27,604 — 27,684,

Iz življenja in sveta

Pomladne skrivnosti

Najvažnejši letni čas — Vpliv narave na človeka

Pomlad je letni čas, v katerem se najbolj razodeva narava v nas in ki ima na človeka največji vpliv. In sicer ne samo v dobrem smislu, temveč tudi v slabem. Ni samo slučaj, da nas veliko prebujenje narave ob tem času vedno tako razburi, kakor ni slučaj, da nas razgiba tedaj ljubezen v vsaki obliki. To je v tesni zvezi s potekom naravnih dogajanj, ki vplivajo na nas že od prastarih časov. Ljudje smo sicer v teku razvoja postali precej neodvisni od vnanjih naravnih vplivov, ki gibljejo življenje vseh drugih živih bitij, vendar nam je ostalo še nekaj naravnih zakonitosti, ki smo jim podvrženi od zdavnaj.

Statistiki so dokazali, da se v maju spočne največ otrok, in tudi največ zločinov, ki so v zvezi s erotičnim življenjem, se zgodijo v tem času. Istotako se v maju in juniju nenadoma dvigne krivulja samomorov in telesnih bolezni. Neka prečudna, tragična zveza je med ljubeznijo in razdejanjem, med porajanjem novega življenja in smrtjo. Glavna skrivnost pomladi je ta, da nas lahko stori obenem srečne in nesrečne, a to skrivnost rešujejo zaman že tisočletja najboljši duhovi člove-

škega rodu.

Vemo samo to, da sta ljubezen in smrt do neke stopnje pogojno zvezani v samem naravnem zakonu. Neke žuželke umrejo, čim so izvršile svojo veliko nalogo, to namreč, da so rodile nova življenja. Koliko bitij pa propade pri velikih bojih za samico v prosti naravi. Tudi tu se kaže velika smoternost njenih zakonov, kajti samo najbolj zdravi individui, samo tisti, ki so najsposobnejši za vzdrževanje svoje vrste, ostanejo zmagovalci.

Tisoč in tisoč sokov struji v mladi pomladi, solnce žari vse drugače nego v drugih letnih časih, svež dih veje skozi polje in gozd. Globoko v krvi čutimo, da vdira nekaj od zunaj v nje obkrož, nekaj silno neznatnega, toda z ogromnimi učinki. Človek bi primerjal te neznatnosti z vitamini in hormoni, ki jih je odkrila moderna medicina in ki imajo tolikšno vlogo v našem življenju. Toda pravega bistva teh nevidnih pomladnih činiteljev ni še nihče odkril, slutimo samo, da morajo eksistirati, v ostalem pa so za danes je predmet živahnih sporov in diskusij med neštevilnimi biologi, klimatologi, psihologi in filozofi.

Neznana geografija

Z nekoliko primerov naj pojasnimo, kaj menimo. Vsakdo je prepričan, da spada Nemčija med zapadne države, Madžarska pa med vzhodne. En sam pogled na zemljepisno karto bi nas lahko prepričal, da se grozovito motimo. Kraljevec v Vzhodni Prusiji leži za 100 km vzhodno od Budimpešte in najvzhodnejša mejna točka Nemčije leži na meridianu, ki gre bolj južno skozi sredino Grčije. Balkanske države nikakor ne ležijo tako daleč za svetom, kakor si običajno mislimo.

Ali pa to: Malokdo si je na jasnem, da je Berlin severnejše mesto nego London! Najjužnejši vzporednik Angleske gre med drugim skozi mesta Mainz, Praga in Lvov! In tretje presenečenje, ki se ti odkrije po pazljivšem proučevanju karte: Zapadna obala Skandinavije se nikakor ne razteza v južno-severno smer, temveč v severno-vzhodno. Poldnevnik mesta Bergena je isti kakor poldnevnik Amsterdam, Lyona in Marseille, Severni rt pa leži na isti vzhodni črti kakor Vilno in Kreta.

Isto tako je s Apeninskimi poltoki. Prepričani smo, da bo večina naših čitatev zmajala z glavo, ko bo prebrala našo trditve, da ležijo Benetke celih 150 km zapadno od Napolija — in vendar je to resnica!

Tudi o legi izvenevropskih dežel vlada najbolj krivi nazor. Kdo si je kdaj mislil, da New York na istem poldnevniku kakor zapadna obala Južne Amerike?

Nepričakovana je tudi lega Panamskega prekopa. Vsakdo bi mislil, da gre v vzhodno-zapadno smer, v resnici pa prihaja v Tihi ocean iz severozapadne smeri, ker se Panamska zemeljska ožina tako čudno vije.

Pozornostni pogled na karto bi nam odkril še mnoga podobna presenečenja in bi nam dokazal, koliko krivih predstav sestavlja geografsko znanost povprečnega inteligenta.

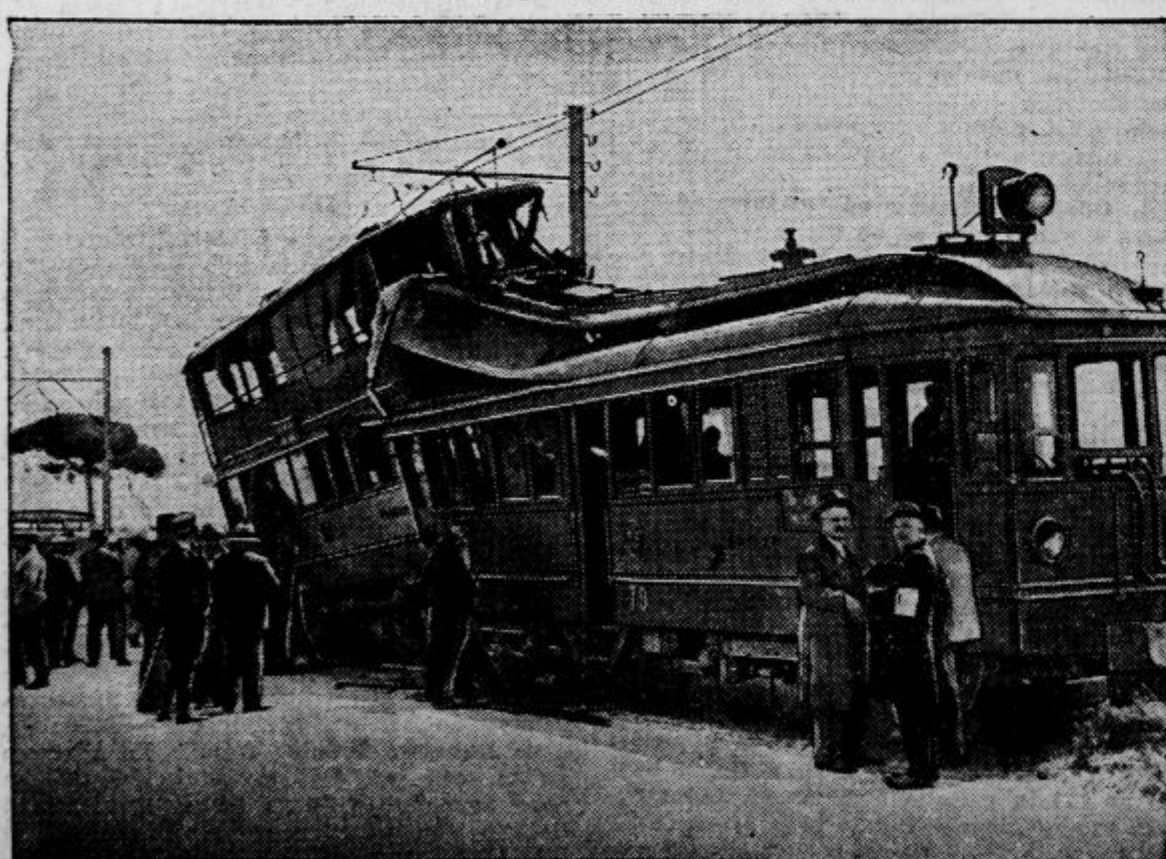
Toulon v nevarnosti

V noči od 1. na 2. maj in 2. maja zjutraj so se vršile na francoski obali pri Toulonu, ki je največja francoska pomorska trdnjava, kombinirane vojaške vaje mornarice in zračnega brodnjstva francoske vojske. Predmet manevrov je bil napad na vojno luko Toulon. Kakor je pokazal poskus, bi bil napad na Toulon v primeru vojne naravnost usodopoln. Pokazalo se je namreč, da ne bi mogla največja francoska vojna luka niti najmanj kljubovati takšnemu kombiniranemu napadu, ki bi uničil Toulon v borihih treh urah.

Tri dni »živ pokopan«

V poročilu, ki ga je bil sestavil generalni guverner Novega Zeland lord Bledisloe o potresu v Napieru, stoji tudi neverjetna zgodba o rešitvi nekega starca. Lord veli: »Med mnogimi pretežitljivimi slučajji, ko so ljudje ušli smrti, je pač najbolj značilen primer 90 letnega Jamesa Collina, ki je prebil pod ruševinami hišnice v Napieru tri dni in tri noči. Ko so ga potegnili izpod razvalin, je najprej prosil za čašo piva. Drugi dan po rešitvi sem govoril z njim, ki mi je popolnoma čvrst in svez pripovedoval o dolgih urah, ki jih je bil preživel v temi pod razvalinami.

Velika tramvajska nesreča v Rimu

V Rimu sta trčila dva tramvajska vagona drug v drugega. 45 ljudi je bilo težko ranjenih.

Za materinski teden

priljubljen pravkar izšla številka ilustrirane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

»Matie«, risba kiparja N. Pirnata — Povest »Matie« z risbami N. Pirnata — Materin vpliv (odgovori znanih osebnosti), ženska vlada itd. Posamezne številke 2 Din po vseh trafikah.

Jubilej Rabindranatha Tagorea

Indski pesnik Rabindranath Tagore praznuje danes svoj 70. rojstni dan. Ena njegovih najlepših del je roman »Dom in svet«, ki ga je izdala Tiskovna zadruga v krasnem prevodu našega pisatelja Vl. Levstika.

Želodec kot odlagališče nerabne šare

Zmogljivost človeškega želodca je preizkusil 15-letni John Newman iz države Michigan (USA) na lastnem telesu. Pred nedavnim so mu potegnili iz želodca za dve kili in pol raznih čudovitih reči, ki jih je požiral tako mimogrede med ostalimi jedmi, ki bi jih zmogel vsak drug želodec.

Dokler jih je smel požirati, mu ni bilo hudega, tek je imel izvrsten; čim pa mu je mati prepovedala njegove ekstragantne užitke, je začel želodec rebellirati. Moral je k operaciji.

Kirurg je spravil na dan med drugimi naslednje dietetske neobičajnosti: verižice za ure, novce, lasnice, uhane, dele likalnika — poleg tega še razne nekovinske okusnosti, n. pr. par podvez. Ker niso našli pripadajočih nogavic, si lahko mislimo, da jih je sladokusni mladenič ni pojedel, iz česar bi se dalo sklepati, da ima tudi njegov apetit svoje meje.

Drobne zanimivosti

Goreči steber na kolesu

Iz Augsburga poročajo: Posesnik Hattmayer je te dni obiskal svojega brata v bližini Augsburga. Pri slovesu je naložil na kolo posodo bencina. Nič hudega sluteč si je nato prižgal pipo. Nesreča pa je hotela, da je preskočila iskra iz pipe na posodo z bencinom, ki se je vnel, da je bil mož hipoma v ognju. Imel je sicer toliko prisotnosti duha, da je urno skočil s kolesa in strgal obleko raz sebe ter hodil še celo uro do prvega zdravnika v bližini. Zdravnik pa mu ni mogel več pomagati in je zaradi dobljenih opeklin umrl.

»Gospod profesor« in »gospod komorni pevec«

Na Dunaju se izdeluje v kanderjevem uradu zakonski osnutek za oblastveno zaščito naslova »profesor« in »komorni pevec«. Dunajska vlada bo predložila načrt parlamentu zategadelj, ker se kladi po avstrijski prestolnici in drugih krajih republike vse polno ljudi, ki se izdajajo za profesorje in komorne pevce, daj nimajo niti najmanjše pravice do teh naslovov. Policijsko ravnanje je že dobilo direktive, kako naj postopa z onimi, ki bi skušali zlorabiti omenjena dva naslova.

Zračni promet nad Saharo

Francoski minister za letalstvo Dumesnil, ki se je vrnil s 15.000 km dolge zračne vožnje po severoafriških francoskih kolonijah, je izjavil, da bo predložil parlamentu načrt za stalno letalsko progo v osrednjo Afriko. Proga naj bi šla vzdolž avtomobilske ceste skozi Saharo. Vsakih 10 km bodo postavili železne signalne droge, vsakih 300 km pa bodo zasilna tabo-rišča z živili, gorivom, nadomestnimi deli za letala in zdravili. Dela za progo naj bi se izvršila kolikor mogoče hitro, tako, da bi se promet otvoril že prihodnjo zimo.

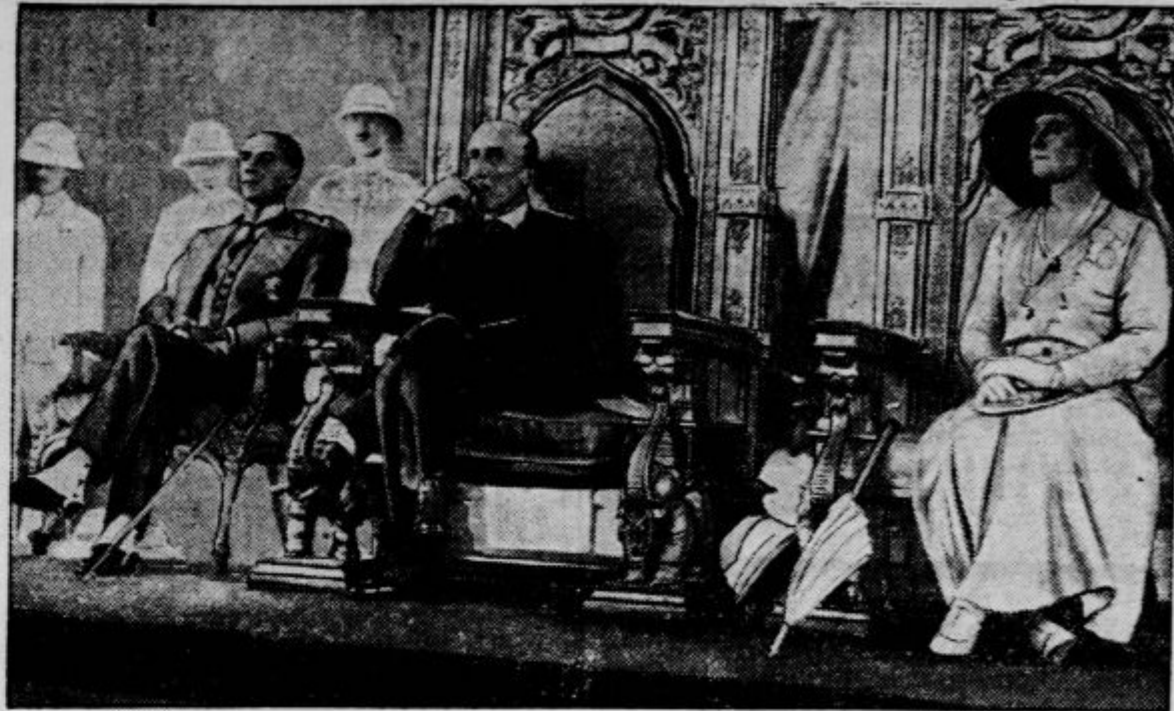
Zlata kupola z diamanti

Iz Rangona poročajo: V navzočnosti številnih romarjev je bila te dni postavljena zlata kupola z diamanti na slovitih šve Dagon pagodi. Stroški za kupolo znašajo 60.000 funtov sterlingov. Prejšnjo kupolo pagode je zrušil potres lani v maju. Pagoda je eden največjih spomenikov budizma in je bila, kakor ugotavljajo stara poročila, postavljena že 585 pred Kristom.

Boj z orli

Na bregu jezera Orto v Italiji se je igrala mala deklica. V njeni bližini sta bila oče in stric. Nenadoma je napadel otroka orol in ga hotel odnesti. Tedaj sta se vrgla oče in stric na ptiča ter ga pobila do smrti. Ko sta videla dva druga orla, kaj se je zgodilo z njunimi tovarišema, sta priletela pticu na pomoč. Oče in stric dekleta sta imela z orloma strašno borbo, toda sta ju le končno pregnala. Orla sta ju ranila na več mestih. Ubiti orol meri z razpetimi krili v širino tri metre.

Prvi nastop novega indskega podkralja

Lord Willingdon in njegova žena med pozdravnim nagovorom v Bombaju. Levo od podkralja bombajski guverner sir Frederick Sykes.

Artist Urban pred poroto

»Mož z železnimi žilci«, ki je ustrelil kinematografskega ravnatelja

Pred berlinskim deželnim sodiščem se je začela obravnava proti morilecu Karlu Urbanu, ki je letos 20. januarja ustrelil v palači kinematografa »Mercedes« v Neuköllnu pri Berlinu kinematografskega ravnatelja Ernesta Schmollerja. Ravnatelj, ki mu je bilo 50 let, so našli mrtvega v pisarni. Preiskava je ugotovila, da je bil izvršen zločin v času, ko je Schmoller prešel inkaso kinematografske blagajne. Morilec je pobegnil z 12.000 Din gotovine.

Čeprav se izprva ni dalo ugotoviti, kdo bi utegnil biti morilec, je padel sum takoj na artista Karla Urbana. V času, ko se je odigral zločin, so namreč videli uslužbenci podjetja možko postavu, ki je bliskovito hušnila mimo odra pred platnom. Iz tega so sklepali, da mora biti morilec dobro znan s krajevnimi razmerami podjetja. In res, kmalu se je izkazalo, da je bil Urban svojčas zaposlen pri kinu. Organist Kalipke je v njem prepoznal postavu, ki je usodnega dne hušnila čez oder.

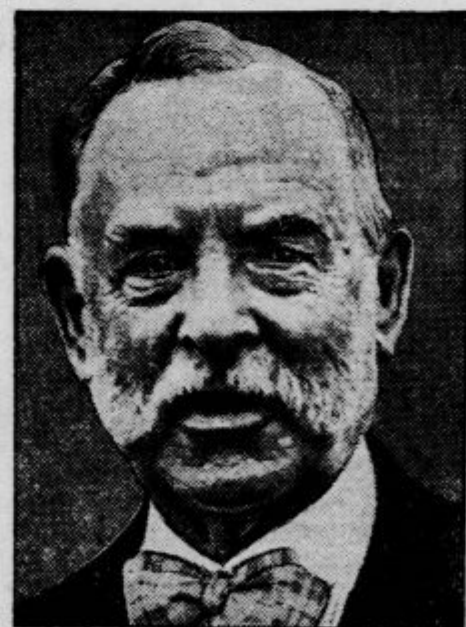
Policija je Urbana prijela. Artist pa je odločno zanikal umor. Navajal je, da je bil v usodnem času z nekim tovarišem v hotelu Darmstädterhof v Friedrichstrasse, kjer sta popivala. Našli so se celo ljudje, ki so Urbanovo trditve potrdili, zaradi česar ga je policija izpustila. Nadaljnja preiskava pa je dognala, da je morilec streljal iz pištole Steyrovega tipa z ameriško municijo. Urban je zatrjeval, da je svojo Steyrovo pištole pustil v Ameriki, pa se je zapletel v protislovja. Pozneje se je tudi to pojasnilo. Izkazalo se je, da je imel Urban Steyrovo pištole tudi po svojem povratku iz Amerike v Nemčijo.

Prijatelj, tovariš in občinstvo, ki je poznalo Urbana, ga je imenovalo »mož z železnimi žilci«. Tudi ko so ga obisti vprašale, kje ima orožje, je vztrajal pri prvotni navedbi in skušal utrditi svoje stališče. Z mnogo truda se je posrečilo dognati, da Urbanov alibi koncem koncev le ne drži. Toda mož ni izgubil oblasti nad seboj. Ko je videl, da mu ni več izhoda, je izjavil, da je zamočal posest Steyrove pištole samo zategadelj, da ga ne bi zadel kazen zaradi prepovedane nošnje orožja.

Šele ko so Urbana konfrontirali z njegovim šefom in z njegovo nevesto, so mu živci odpovedali. Zločinec je planil v jok in s solzami v očeh priznal, da je umoril Schmollerja. To je bilo na dan, ko bi se bila morala vršiti njegova poroka z artistko Schenkovo. Izpoved je začel takole: »Danes bi moral biti moj ženitovanjski dan... Potem je povedal, da je bil zaposlen v Ameriki, odkoder pa se je vrnil.

Smrt ameriškega milijarderja

Kakor poročajo iz New Yorka, je umrl, star 91 let, Georg Fisher Baker, vodilna glava First National banke. Pokojnik je bil poleg Rockefellerja eden najstarejših

George Fisher Baker

mož svojega rodu. Zdaj je najstarejši od stare garde Rockefellerja. Bakerja cenijo na 300 do 500 milijonov dolarjev. Po svojem bogastvu je veljal za najimovitejšega Američana za Fordom in Rockefellerjem. Bakerjev oče je bil prodajalec čevljev. V devetdesetih letih je bil Baker predsednik 43 družb, kljub temu pa se je redkokdaj pojavil v ospredju javnosti.

Sled za morilcem poštnega sla v Berlinu

Berlinski kriminalni policiji se je posrečilo dognati ime in stanovanje možkega, ki prihaja v poštev kot morilec denarone Šchwana. Po izpovedbah nekaterih prič se je zločinec ali vsaj njegov znanec odpeljal na dan zločina iz Berlina z vlakom. Plesalec Wiechel, čigar posetnica se je našla na mestu zločina, se je na poziv berlinske policije pripeljal v Berlin. Dal je policiji na razpolago imena vseh oseb, s katerimi je bil v zvezi za svojega berlinskega gostovanja in je tudi povedal, da so bile njegove posetnice natisnjene v neki berlinski papirnici.

Artist Charlie Urban

gajnika, je našel namestu njega za mizo Schmollerja, kar ga je tako zmedlo, da je začel streljati nanj. Nato je zbežal, ne da bi se bil dotaknil denarja.

Pri obravnavi je Urban doslej izpovedal, da ni znal ravnati z orožjem. Na dan zločina je spal do večera. Z doma je ošel v gostilno, kjer je izpraznil več vrčkov piva. Tam ga je obšla misel o njegovem slabem denarnem položaju, začel je razmišljati tudi o predstojči živitvi in tako mu je čisto spontano šinilo v glavo, da bi napadel blagajnika v kinu »Mercedes«. Šel je domov, vzjel pištole, se odpeljal v kino »Mercedes«, prišel neovirano v ravnateljevo pisarno, kjer pa je v svoj strah uzrl namestu blagajnika osebo, ki mu je bila čisto neznana. Bil je Schmoller, ki je takoj skočil proti njemu. Urban je potegnil pištole, a ne zato, da bi streljal. Za prvim strelom se je sprožil še drugi. V strahu nad tem, kar se je zgodilo, je urno pobegnil in vrnil pištole v Weidenhammerskega mostu v vodo. O izidu procesa bomo poročali.

Bolezen za lepoto

Turška lepota kraljica za lanske leto je že nekoliko mesecev težko bolna kakor poročajo iz Carigrada. Obolela je za pljučnico in drugimi pljučnimi boleznimi, tako da so napravili že križ čez njeno življenje. Mlada lepota je hotela biti moderno vitka, da bi na lepotni tekmi v Buenos Airesu imela tem večji uspeh. Lotila se je stradalne kure, ki ji je pa uničila zdravje.

Dišeče knjige

Sicer ni nič novega, namreč ideja o parfumiranih knjigah. Tu in tam so jo celo že izvedli. Toda Američani so našli sedaj postopek za proizvajanje dišečih knjig na debelo. Papir bodo preparirali s kazeinom. Ta snov sama na sebi sicer ne diši nič prijetno, toda z aromatično-kemičnim postopkom zadobi čudovit vonj.

BAJAZO ZA MOTOCIKLISTE,

dežne plašče za dame in gospode, pomladanske površnice, trenchcoat prodaja po neverjetno nizkih cenah trdita Drago Schwab, Ljubljana

Vsak dan ena

»Kako je s tvojo staro mamo? Ali je zdrava?«
»Hvala, hvastno. — Ja vala?«

E. Ebenstein:

Dva zakona

Roman

Maja mi vedela, kako se je zgodilo, da so se ji mahoma ulile solze — solze, ki so odplavile iz njene duše vse zmedene, tesnobne občutke. Pritisnila je ustnice na Lyonovo roko. »Hvala ti — hvala ti!« je zajecjala, ne vedoč, za kaj se mu prav za prav zahvaljuje.

19.

Dva dni po tistem večeru pri Kreutzen-Lenorevih je ležala Trudica mrtva v Heinzevem naročju.

V tistem trenutku, ko je izdihnila, se mu je zazdel ves svet prazen in temen. Zmeden je lažil po hiši, nezmožen vsake jasne misli. Erika, s katero je hotel deliti svojo bol, se je vedla tako odurno, da se ji skoraj ni več upal vsiljevati svoje navzočnosti.

Nekaj je grenko občutil: velika skupna bol, ki pri drugih zakoncih popravi slučajna nesoglasja in utrjuje celo zrahljane vezi, je bila le še poglobila brezdnost med njima dvema. Dosiđdob sta se bila po vseh sporih vendarle prej ali slej sprijaznila. Seveda le, ker je bil on zmerom pripravljen popustiti in ji je vselej prišel naproti. Njegovo neprestano prizadevanje, da bi dosegel boljše medsebojno razmerje, kdaj pa kdaj kako mehkejšo razpoloženje pri Eriki in nekakšno priznanje z njene strani, ki je bilo časih podobno hvaležnosti za to, da je ustrezal njenim željam in omogočal njihovo izpolnitev, kolikor je mogel — vse to je vendarle še hranilo up, da se utegne med njima sčasoma kaj popraviti. Zdaj je tudi nad tem obupaval.

37

Prvi dan po otrokovi smrti je Erika zelo jokala. Heinz jo je našel v spalnici vso mokro od solz. Tedaj jo je ljubeče objel in jo izkušal tolažiti. Prigovarjal ji je, da ju je usoda oba neusmiljeno udarila, a da morata potrpeti; saj trpi z njo vred tudi on, in če se dva človeka tesno okleneta drug drugega, tedaj morata najti moč, da premagata vsako gorje.

Erika pa se je nestrpno odtrgala od njega, si popravila lase, ki so ji silili v objokani obraz, in razburjeno zajecjala:

»Oh, pusti me že! Pusti me — ko sem tako brezmejno nesrečna!«
Nikoli je še ni bil videl tako razbolele in sredi njegovega obupa se mu je zazdelo, kakor da mu postaja laže. Tedaj vendar ni bila tako hladna, kakor je mislil o njej. Materinsko čuvstvo je bilo še močno v njenem srcu!

»Ljuba, ljuba žena!« je mehko zamrmral in jo pobožal po licih. »Izjokaj se ob mojem srcu in ne odvrčaj se od mene, ko sva oba enako težko udarjena! A mlada sva in usoda nama lahko še vrne, kar nama je vzela...«

Zamolkel stok se je vzdignil iz Erikinih prsi. Divje, zmedeno ga je pogledala in se siloma odtrgala od njega. »Nikoli!« je kričnila kakor iz uma. »Rajši umrem — slišiš, rajši umrem!« Nato se je čudno, polblazno zahihitala: »Če je to tvoja tolažba? Ti me pač nisi nikoli razumel — nikoli ne! Tudi zdaj me ne razumeš! Najin otrok? O, saj mu je tako dobro — saj je bila deklica, postala bi bila žena, nemara bi imela kdaj tudi ona otroke — oh, to je tako strašno, usoda je tako neusmiljena z nami! In mož, ki si zmerom domišlja, da je to za nas sreča, in nikoli ne sluti, da je on samo prag, preko katerega stopimo v življenje! Zakaj ni nobene druge poti za nas, če smo siromašne?«

Strastno so bruhale te besede iz njenih ust. Njene roke so živčno trzale za nabirek blazine, ki je ležala zraven nje, kakor da bi jo hotele razcefrati.

Heinz je kar drevnel. Kakor telesna bol ga je obhajala zavest, da v tej strašni uri nekaj nepreklicno umira v njem. Njene pravkaršnje solze tedaj niso bile zaradi otroka!

Erika je spet tako histerično zaihtela kakor prej. »Da — strašno je biti ženska! Najrajši bi —«

Tedaj ji je hladno, trdo segel v besedo: »Pomiri se — ti nisi ženska! Bitje, ki ga ob otrokovi smrtni postelji navdajajo taka čuvstva in ki brusi možu, namesto da bi mu dala ljubeče tolažbe, take besede v obraz — to bitje oskrumja posvečeno ime žene!«

Ne da bi jo pogledal, je odšel iz sobe.

Ko je stopil v kabinet, ki so ga bili izpraznili, da so v njem položili otroka med kupi cvetlic na mrtvaški oder, je našel tam Daisy Kreutzenovo, ki je klečala ob trupelcu in jokala.

Njene svetle oči so se bolešno vzdignile k njemu: »Tako strašno je vse to, dragi Thursen! Življenje bi dala, če bi le mogla oživiti vašo ljubljeno!«

Motno je pogledal preko nje v otrokov beli obrazek. »So še strašnejše stvari na svetu kakor izgubiti otroka,« je rekel skoraj nehote.

Daisy ga je prestrašeno pogledala. Njegove črte so imele tuj, mrzel izraz. Ta izraz jo je zaskelil v dno duše. Vstala je. »Gospod profesor, dragi gospod profesor —«

A Heinz je potegnil z roko po čelu in se odvrnil od nje. »Oprosti, grofica, jaz — zdi se mi, da izgubljam pamet!«

Kakor iz uma je planil v predsobie, vzel klobuk s kljuke in odšel z doma brez plašča, tak, kakršen je bil — vkljub rezkemu januarskemu mrazu, ki je vladal na ulicah.

Daisy ga je hotela poklicati nazaj, a ko je odprla vrata stanovanja, je slišala njegove korake že na koncu stopnic in njen klic ga ni več dosegel.

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE a. d.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 31

Telefon šte. 30-20.

Račun poštne hranilnice šte. 14.003.

Hiša Zidarjevih ded.

CENTRALA: BEOGRAD GLAVNA PODRUŽNICA: ZAGREB PODRUŽNICA: SARAJEVO

Daje kredite obrtnikom, obrtnim kreditnim zadrugam in lombardira državne vrednostne papirje. Sprejema hranilne vloge z in brez odpovedi. Otvarja tekoče in žiro račune. Izdaja kavcije in garancijska pisma. Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne posle. 6639

Radio

Izveček iz programov

Sreda, 6. maja

LJUBLJANA: Opoldanski koncert od plesne glasbe. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Otroška ura. — 18: Plošče. — 18.30: Gledališki koncert. — 19: Vremenski plov. — 20: Društveni koncert. — 21: Valčekova ura. — 22: Napoved časa in poročila.

Četrtek, 7. maja

LJUBLJANA 12.15: Plošče (slovenska in plesna glasba). — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Otroška ura. — 18: Plošče. — 18.30: Gledališki koncert. — 19: Vremenski plov. — 20: Društveni koncert. — 21: Valčekova ura. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17: Koncert kvarteta. — 17.30: Slovenske narodne pesmi. — 18: Lahka glasba. — 20.30: Preno koncerta iz Ljubljane. — 22.30: Poročila. — 22.50: Radio-orkester. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Orkester balajk. — 20.30: Preno koncerta iz Ljubljane. — PRAGA 16.30: Komorna glasba. — 20.10: Preno iz Brna. — 21: Operetni večer. — 22.20: Koncert lahke glasbe. — BRNO 16.30: Koncert iz Prage. — 19.25: Koncert godbe na pihala. — 20.10: Materinski dan. — 21: Preno koncerta iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Koncert solistov. — 20.30: Orkestralni koncert. — 22.15: Koncert solistov. — 23.10: Godba za ples. — DUNAJ 11: Plošče. — 12: Koncert orkestra. — 13.10: Nadaljevanje koncerta. — 15.20: Plošče. — 19.20: Klavirski koncert. — 20.40: Dunajski simf. orkester. — 22.25: Lahka glasba. — BERLIN 18.45: Zborovski koncert. — 19.30: Plesni večer. — 21.30: Mešan program. — KÖNIGSBERG 16.15: Popoldanski koncert. — 19.30: Program iz Berlina. — 21.50: Pevski večer. — MÜHLACKER 16.30: Orkestralni koncert. — 17.40: Schubertove pesmi. — 19.50: Plošče. — 20.20: Dve komorni operi. — 21.45: Zabaven program. — 22.50: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 18: Zborovski koncert. — 20.30: Preno koncerta iz Leipziga. — CIGANSKA godba. — RIM 17: Vokalni in instrumentalni koncert.

SOKOL

Izbirna tekma za mednarodno tekmo v Parizu

Mednarodna telovadna zveza proslavlja letos 50letnico svojega obstoja. Jubilejna proslava bo ob priliki 53. zletja francoskih gimnazij v Parizu z istočasno mednarodno tekmo posameznikov za svetovno prvenstvo, in sicer dne 11. in 12. julija. To je nova vrsta tekme, ki jih mednarodna telovadna zveza doslej ni prirejala, zakaj vse mednarodne tekme so se vršile v vrstah po šest članov, letošnja tekma pa je določena le za

posameznike. Udeležiti se je smejo nad 18 let stari člani vseh savezov, ki so vključeni v mednarodni zvezi.

Po sklepu saveznega načelnštva SKJ se mednarodne tekme posameznikov v Parizu udeležijo tudi naš sokolski Savez, ki pošlje k tekmi tri ali štiri svoje člane. Tekmovalec bodo izbrani iz naših najboljših telovadcev na izbirni tekmi, ki bo v soboto dne 9. maja ob pol 3. popoldne in v nedeljo, 10. maja ob pol 9. dopoldne v Ljubljani na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola, ob slabem vremenu pa v telovadnici istega društva v Narodnem domu.

K izbirni tekmi je prišlo 8 tekmovalcev, in sicer so trije iz Ljubljane in Maribora ter dva iz Novega Sada. Tekmovalo se bo v poljubni prosti vaji, na štirih glavni orodjih: v obvezni in poljubni vaji, v plezanju po 8 m visoki vrvi, v skoku v višino z zaletom, v metanju krogle 7.257 kg teži, v preskokih čez konja vzdolž in v teku na 100 m.

Za soboto so določene nastopne panoge: prosta vaja, bradlja (obvezna in poljubna vaja), drog (obvezna in poljubna), preskoki čez konja vzdolž; v nedeljo se nadaljuje tekma: konj na šir (obvezna in poljubna), krogi (obvezna in poljubna), skok v višino, kroglja, plezanje in tek.

Posle sodnikov so prevzeli bratje, ki so se že udeleževali pri mednarodnih tekmah. Izbirna tekma bo zanimiva, ker so med prijavljenimi tudi tekmovalci, ki so na mednarodnih tekmah že dosegli častne naslove: pravok, in sicer bratje Šumi, Stukelj in Primožič, poleg njih pa bodo prvi nastopili kot kandidati za mednarodno borbo bratje iz Banata.

Pri letošnji mednarodni tekmi posameznikov v Parizu bo priznan naslov »svetovni pravok onemu tekmovalcu, ki bo dosegel najvišje število točk v vseh 14 panogah, v katerih se bo tekmovalo. Svetovni pravok dobi zlato kolajno, prihodnja dva najboljša tekmovalca dobila srebrni kolajni, naslednji štirje pa bronaste kolajne.

Vrh tega bo najboljšemu telovadcu na vsakem orodju tudi priznan naslov svetovni pravok za dobično orodje in dobi srebrno kolajno, prihodnji štirje pa dobe bronaste kolajne. Prvak celotne tekme, kakor tudi pravok na posameznem orodju more biti samo oni tekmovalec, ki se udeležijo celotne tekme in ki doseže pri vsaki tekmovalni panogi najmanj 60 % dosegljivih točk.

Sokolske izbirne tekme za mednarodno telovadno tekmo, ki se vrši ob priliki proslave 50letnice obstoja Mednarodne telovadne federacije meseca julija t. l. v Parizu, se vrše v soboto 9. in nedeljo 10. t. m. na letnem telovadišču »Ljubljanskega Sokola«. Začetek tekem v soboto ob pol 15. uri, v nedeljo ob pol 9. uri. V slučaju slabega vremena se vrše tekme v telovadnici »Ljubljanskega Sokola« v Narodnem domu.

Nova sokolska župa Varaždin je, kakor poroča »Sokolski glasnik«, pričela delo takoj potem, ko se je konstituirala župa na upravo. Starosta župe je br. Mladen Belčić, načelnik Stare Jože, načelnica Marija Stih. Pod območje imenovane župe spadajo naslednja večja društva: Varaždin, Čakovec, Kotoriba, Ludbreg in Lepoglava.

ZAHVALA

Za prirčne izraze sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli osebno ali pisмено in ki so nam ob prerani izgubi našega nad vse ljubljeneega soproga, očeta, starega brata, tasta, strica, gospoda

ALOJZA ŠULNA

gostilničarja in posestnika

lajšali našo neizmerno bol, se tem potam najiskrenejše zahvaljujemo. Posebna zahvala bodi izrečena zdravniku g. dr. Baumgartnu za njegovo izvanredno skrb in požrtvovalnost, č. duhovščini za zadnje spremstvo, pevskemu društvu »Zvone« za prelepe, tolažljive žalostinke, vsem številnim darovalcem prekrasnih vencev in cvetja in končno vsem prijateljem in znancem, ki so blagodejno pokojnika v tako častnem številu spremlili na njegovi poslednji poti.

Trbovlje, dne 6. maja 1931.

6660

Globoko žalujoči ostali.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega soproga oziroma očeta in deda, gospoda nadučitelja v pokoju

Janka Bajca

se hvaležno spominjamo vseh onih, ki so v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami in nam skušali trpke ure olajšati. Vsem, ki so pokojniku v boleznih stali ob strani, vsem, ki so se ga spomnili v molitvi, vsem, ki so ga spemili na zadnji poti, vsem, ki so mu položili cvetja na grob, vsem plačaj Bog!

Vižmarje, 5. maja 1931.

6659

Družina Bajčeva

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Četrtek, 7.: Dom osamelih žena. B. Petek, 8.: Slehernik. Predstava v operi. A. Sobota, 9.: Pri belem konjaku. Ljudska predstava po znanih cenah. Nedelja, 10. ob 15.: Slehernik. Predstava v operi. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. — Ob 20.: Trije vaški svetniki. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Četrtek, 8.: Tosca. Gostuje gospod Marij Simenc. C. Petek, 8.: Slehernik. Dramska predstava. A. MARIBORSKO GLEDALIŠČE. Začetek ob 20. Četrtek, 7.: Kavalir Miško. B. Kuponi. Petek, 8.: Zapro. Sobota, 9.: Učlovečenja. Zadnjič. Znižane cene. SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER. Začetek ob 20.15. Sobota, 9.: Gospod senator. Nedelja, 10.: Gospod senator.

Iz službenih objav

Okrožni urad za zavarovanje dalavcev v Ljubljani odda pri gradnji uradnega poslopja ekspoziure v Mariboru pečarska, parketarska, keramična, steklarska, slikarska in pleskarska dela. Ponudbe je vložiti OUZD v Ljubljani do 6. maja 10. ure. Ponudna obravnava se bo vršila 6. maja ob 10. v pisarni OUZD v Ljubljani. — županstvo občine trg Sv. Jurij ob juž. žel. razpisuje mesto občinskega živinozdravnika. Prošnje je vložiti do 20. maja. — Krajevni šolski odbor

v Hrastniku razpisuje za zgradbo nove šole z 12 razredi oddajo težaških in zidar-skih, tesarskih, krovskih, kleparskih in ml-zarskih del. Ponudbe je vložiti do 20. maja ob 12.

Vpis v trgovinski register: na novo je vpisana trdka »Joško Veber, trgovina z lesom in mešanim blagom Škofja Loka kolodvor«. Izbrisana je trdka »Anton Pogacnik v Podnartu«. — V zadržni register je vpisana na novo »Kmetijska hranilnica in posojilnica v Prosenjakovcih r. z. z. n. z. Dalje sta vpisani na novo: »Kmetijska zadruga okoliša občine Ovsice r. z. z. o. z. v Dobravi pri Kropi in pa »Kmetijska nabavna in prodajna zadruga« v Bogojini r. z. z. o. z.

Vpis v trgovinski register. Na novo so se vpisale firme: Zdravil France, trgovec z lesom in ogljem v Dolgi vasi 17 pri Koleču. — Matko Zalar, trgovina z lesom v Šoštanju. — Alojz Zupanc, trgovina z lesom in gozdniimi pridelki v Zg. Dolici. Zbrisana je trdka Karel Vanič, trgovina z manufakturnim blagom v Celju. — V zadržni register so vpisane nove zadru-ge: Strojna zadruga v Šikolah r. z. z. o. z. Živnorojska zadruga v Stični r. z. z. o. z. Občinski urad v Sevnici razpisuje prvo javno pismono ofertalno licitacijo na dan 5. junija ob 11. za prevzem in izvršitev

KRAPINSKE TOPLICE

poleg Zagreba, 42° C naravno topla radio-aktivna termalna voda in blato zdravilo revmo, ishias, ženski boleznim itd. V pred-in posezoni znatno znižane cene kakor tudi specialne 20dnevne pavšalne kure za Din 1250 (soba, prehrana, kopejti in pristojbi-na). Reden promet z avtobusi na vse strani. Izvrstna postrežba. Začetek sezone 16. aprila. — Zahtevajte prospekte od uprave kopalnišča ali od potniških uradov. 5985

vodovodnih del v Sevnici. Uradno odmerjeni proračun znaša 579.924 Din. — To-varna usnja Franc Vošnjak in sinovi d. d. v Šoštanju bo imela 10. maja ob 10. VII. redni občni zbor.

„Kandid“ je izšel!

Izda »Tiskovna zadruga«.

Inženjerja statičarja

majšega, IŠČEMO za čim skorajšnji na-stop.

Ponudbe na Osješko livarno železa in tovarno strojev d. d. Osijek. 6648

PARKETNE DEŠČICE

hrastove in bukovne

TRSTJE ZA STROPE

dobavlja

Jos. R. PUH, Ljubljana

Gradaška ulica 22. Telefon 2513

112

Peugeot bicikli-motocikli

brezkonkurenčni v izdelavi, materialu in trpežnosti, zato najcenejši.

Ivan Šribar, Ljubljana, Gosposvetska 13.

Podružnica DOMŽALE.

187-1

SELITVE

in druga taka opravila prevzema

DRUŠTVO I. LJUBLJANSKIH POSTREŠČKOV

r. z. z. o. z. v Ljubljani

po jako zmernih cenah, v mestu in na deželi. Na razpolago so veliki pohištveni in drugi ročni vozovi ter vse k temu spadajoče priprave.

Za vsako škodo in točno izpolnitev naročil se jamči. 6658

Nič boljšega se ne dobi za to ceno!

Izvolite pregledati ta aparat, pa se boste prepričali, da ta nova

Certotrop kamera

z zapornimi kasetami (Anlegkassen) odgovarja vsaki svrhi.

Dobiva se v vsaki boljši fototrgo-vini. 191/2

Novost!

Porabnikom gumí podpetnikov

S prvo uporabo novih REKORD-podpetnikov se boste uverili o odlični kakovosti in o zajamčenem dolgem nošenju. 5567-2

Bele in barvaste

PLOŠČICE

za

ŠTEDILNIKE

in oblogo kopalnic, kuhinj, mesnic itd. dobavlja in izvršuje najceneje

„MATERIAL“

trg. dr. z o. z.

LJUBLJANA, Dunajska c. 36/2
TELEFON: 27-16. — BRZOJAV: MATERIAL

